
***Plan razvoja Grada Novalje za razdoblje
2023. – 2029.***

Sadržaj

Sadržaj.....	2
1 Uvod u Plan razvoja Grada Novalje 2023. – 2029.	1
1.1 Svrha izrade Plana razvoja.....	1
1.2 Pristup izrade Plana razvoja	1
1.3 Poveznica Strategije s Nacionalnom razvojnom strategijom RH do 2030. godine.....	2
1.4 Primjena načela partnerstva	3
1.5 Vizija razvoja Grada Novalje u srednjoročnom razdoblju	3
2 Razvojne potrebe i potencijali Grada Novalje	5
2.1 Sažetak analize trenutačnog stanja razvoja Grada Novalje.....	5
2.2 Razvojne potrebe i potencijali u srednjoročnom razdoblju	8
2.2.1 Razvojna domena: društvo	8
2.2.2 Razvojna domena: gospodarstvo	10
2.2.3 Razvojna domena: okoliš i prostor.....	11
3 Prioriteti i posebni ciljevi Plana razvoja Grada Novalje 2023. – 2029.	14
3.1 Prioritet javne politike 1: Grad za život po mjeri čovjeka.....	15
3.2 Prioritet javne politike 2: Konkurentno lokalno gospodarstvo za moderno doba	23
3.3 Prioritet javne politike 3: Održiva infrastruktura u funkciji očuvanja okoliša	28
4 Terminski plan provedbe strateških projekata	37
5 Indikativni financijski okvir	42
6 Okvir za praćenje i vrednovanje	43
Prilog 1: Tablični predložak za izradu Plana razvoja	45
Prilog 2: Pregled članova radne skupine i podskupina te njihov doprinos izradi Plana razvoja Grada Novalje 2023. – 2029.	46
Prilog 3: Akcijski plan za razdoblje 2023. - 2027. za provedbu Plana razvoja Grada Novalje 2023. -2029.	48
Prilog 4: Analiza trenutačnog stanja	50

Kratice i akronimi

Popis kratica	
engl.	engleski
EU	Europska unija
EUR	Međunarodna kratica za euro
EUROSTAT	Statistički ured Europske zajednice
i dr.	i drugo
IKT	informacijska i komunikacijska tehnologija (<i>engl. Information and Communication Technology</i>)
itd.	I tako dalje
N/A	nije primjenjivo (<i>engl. Not applicable</i>)
NPOO	Nacionalni plan oporavka i otpornosti
npr.	na primjer
NRS 2030	Nacionalna razvojna strategija do 2030. godine
Rb	redni broj
RH	Republika Hrvatska
sl.	slično
SWOT	snage, slabosti, prilike i prijetnje (<i>engl. Strengths, weaknesses, opportunities and threats</i>)
tzv.	takozvani

1 Uvod u Plan razvoja Grada Novalje 2023. – 2029.

1.1 Svrha izrade Plana razvoja

Važeća *Strategija ukupnog razvoja Grada Novalje 2016. – 2020.* istekla je prije dvije godine, pa je Gradska uprava pokrenula izradu novog srednjoročnog akta strateškog planiranja pod nazivom *Plan razvoja Grada Novalje 2023. – 2029.* (u daljnjem tekstu: Plan razvoja). Tim strateškim aktom želi se definirati razvojni okvir Grada Novalje u područjima društva, gospodarstva te okoliša i prostora za srednjoročno razdoblje. Stoga Plan razvoja postavlja jasne i konkretne ciljeve te prateće mjere za razvoj Grada Novalje u sljedećih 7 godina, s naglaskom na razvoj društvenog života i unaprjeđenje rada javnih institucija u Gradu, na izgradnju održive infrastrukture u funkciji očuvanja okoliša stvaranje, a zatim i na podršku poduzetnicima kako bi stvorili otporno i diversificirano lokalno gospodarstvo.

1.2 Pristup izrade Plana razvoja

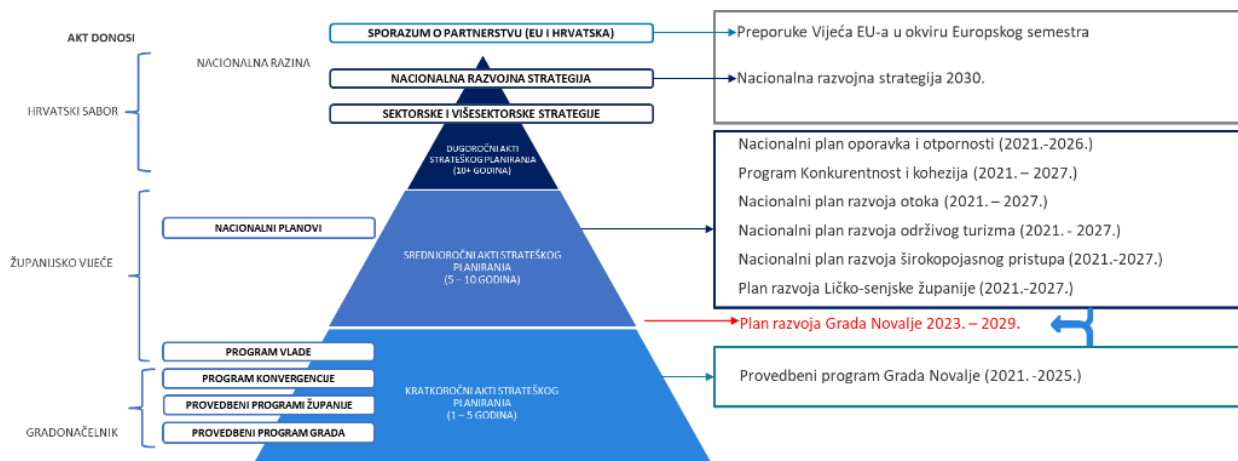
Donošenjem zakonskih i podzakonskih akata za sustav strateškog planiranja, Vlada Republike Hrvatske uspostavila je pravni okvir za cjeloviti sustav strateškog planiranja i upravljanja razvojem s ciljem kvalitetnijeg formuliranja i provedbe javnih politika i projekata na svim razinama javne vlasti¹. U sklopu navedenog okvira, donesene su i [Upute za izradu planova razvoja](#), kao i [Priručnik o strateškom planiranju](#), kojima se, među ostalim, definira metodologija procesa pripreme i izrade akta strateškog planiranja, uključujući analize stanja.

Naime, sukladno sustavu akata strateškog planiranja u RH, postoje akti viših i nižih hijerarhijskih razina, odnosno dugoročni, srednjoročni i kratkoročni akti strateškog planiranja te je potrebno, prilikom izrade ovog Plana razvoja, uzeti u obzir sve informacije iz relevantnih važećih akata strateškog planiranja, kako nacionalnih, tako i EU-a. Vizualno pojašnjenje sustava strateškog planiranja i upravljanja razvojem RH nalazi se na slici niže.

---

¹ Zakonodavni okvir sustava strateškog planiranja Republike Hrvatske čine sljedeći propisi:

- [Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske \(NN 123/17\)](#)
- [Uredba o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i značaja za jedinice lokalne i područne \(regionalne\) samouprave \(NN 89/18\)](#)
- [Pravilnik o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne \(regionalne\) samouprave \(NN 6/19\)](#)
- [Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja \(NN 66/19\).](#)

Slika 1: Sustav akata strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj (Izvor: Priručnik o strateškom planiranju, svibanj 2020. i Deloitte analiza)

Radi ostvarenja svrhe Plana razvoja, njezina se izrada temeljila na aktivnom dijalogu svih ključnih dionika javnog i privatnog sektora tijekom svih četiriju osnovnih projektnih faza: (1) Priprema – u sklopu koje je usuglašena metodologija rada i projektnih aktivnosti, definirani su ključni projektni dionici te je organiziran prvi sastanak Stručne radne skupine; (2) Analiza trenutačnog stanja – koja je uključivala sustavnu procjenu vanjskog i unutarnjeg okruženja u kontekstu trenutačnog statusa razvoja Grada Novalje, s osvrtom na razvojne potrebe i potencijale; (3) Definiranje željenog stanja – obuhvaćala je definiranje posebnih ciljeva uz pripadajuće pokazatelje ishoda, i usuglašavanje prijedloga mjera, (4) Izrada nacrtu Plana razvoja – što je obuhvaćalo kreiranje cjelovitog dokumenta Plana razvoja uključujući terminski plan provedbe te institucionalni okvir za praćenje i vrednovanje provedbe Plana razvoja.

Nadalje, temeljem [Nacionalnog plana razvoja otoka 2021. – 2027.](#) odabrane su tri razvojne domene: I) društvo, II) gospodarstvo i III) okoliš i prostor, na kojima se treba temeljiti Plan razvoja.

1.3 Poveznica Strategije s Nacionalnom razvojnom strategijom RH do 2030. godine

Kao što je prethodno navedeno, „[Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030.](#)“ (u daljnjem tekstu „Nacionalna razvojna strategija“ ili „NRS 2030“) je krovni dokument i sveobuhvatni akt strateškog planiranja kojim se dugoročno usmjerava razvoj društva i gospodarstva u svim važnim pitanjima za Hrvatsku. Nacionalna razvojna strategija ujedno predstavlja i osnovu za pripremu operativnih programa za korištenje sredstava Europske unije, jer su smjernice i ciljevi Europske unije kaskadno spuštene na nacionalnu razinu. Nacionalna razvojna strategija definira četiri razvojna smjera u sklopu kojih se nalazi 13 strateških ciljeva, a naglašen je zahtjev za ulaganjima u ravnomjeran razvoj JLP(R)S. Predmetna tema posebno je obrađena u Razvojnom smjeru 4: „Ravnomjeran regionalni razvoj“, gdje su predstavljene i politike usmjerene k ostvarivanju strateškog cilja 12. „Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima“.

U sklopu strateškog cilja 12. „Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima“ kao prioritetno područje provedbe javnih politika navodi se „Razvoj pametnih i održivih otoka“, a sklopu kojega su definirani sljedeći prioriteti provedbe javnih politika:

- pametno i održivo upravljanje otočnim resursima i okolišem, borba protiv klimatskih promjena i sprječavanje rizika
- održiv razvoj i strukturna preobrazba otočnog gospodarstva
- pametna mobilnost i povezanost
- razvoj i izgradnja podmorsko-kopnene svjetlovodne širokopojasne infrastrukture i pristupnih elektroničkih komunikacijskih mreža vrlo velikog kapaciteta
- poboljšanje kvalitete života razvojem javne infrastrukture (komunalne, vodovodne, prometne, poslovne i društvene), podrškom stanogradnji i razvojem javnih usluga

Osnovni pokazatelj kojim će se mjeriti uspješnost ostvarenja navedenog strateškog cilja 12 je razlika u regionalnom BDP-u po stanovniku, odnosno omjer BDP-a po stanovniku najrazvijenije i najmanje razvijene županije.

1.4 Primjena načela partnerstva

Kako bi razvoj Grada Novalje bio sveobuhvatan potrebno je adresirati široki spektar tematskih područja, stoga je prilikom izrade ovog Plana razvoja bila potrebna snažna koordinacija te jasan plan suradnje svih zainteresiranih dionika.

Za izradu i provedbu Plana razvoja zadužen je Grad Novalja (u daljnjem tekstu „Grad“). Metoda izrade Plana razvoja temeljila se na partnerstvu s glavnim projektnim dionicima, odnosno nadležnim javnim tijelima, predstavnicima gospodarstva, organizacijama civilnoga društva te zainteresiranom javnošću, a koji su sudjelovali u radu Radne skupine i podskupina. Na taj je način u proces izrade Strategije bilo uključeno više od 60 osoba iz javnog i privatnog sektora, što je detaljnije opisano u [Prilogu 2: Pregled članova radne skupine i podskupina te njihov doprinos izradi Plana razvoja Grada Novalje 2023. – 2029.](#)

Grad Novalja je tijekom izrade Plana razvoja koordinirao sve dionike redovnom komunikacijom te organizacijom i održavanjem radnih sastanaka. Na taj je način osiguran partnerski odnos u izradi strateškog okvira te su uvažavane javne i privatne perspektive pri kreiranju odgovarajućih mjera za srednjoročno razdoblje.

1.5 Vizija razvoja Grada Novalje u srednjoročnom razdoblju

U „Nacionalnoj razvojnoj strategiji do 2030. godine“ (NRS 2030.) definirana je krovna vizija razvoja Republike Hrvatske na sljedeći način:

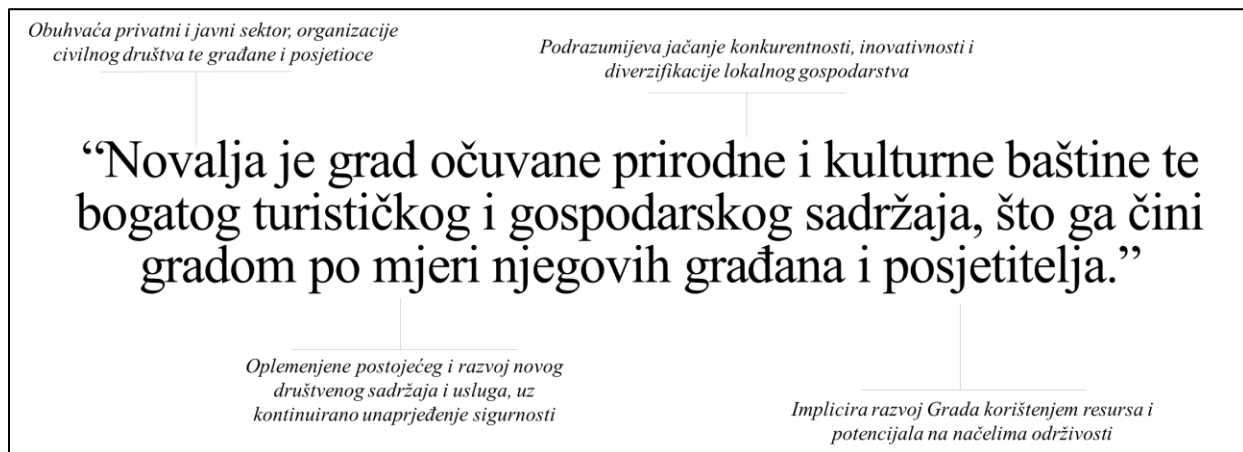
Hrvatska je u 2030. godini konkurentna, inovativna i sigurna zemlja prepoznatljivog identiteta i kulture, zemlja očuvanih resursa, kvalitetnih životnih uvjeta i jednakih prilika za sve.

Također, u Nacionalnom planu razvoja otoka 2021. – 2027. navedena je srednjoročna vizija razvoja hrvatskog otočnog područja, a koja glasi:

Hrvatski otoci su nacionalna posebnost, poželjni za život, povezani i samodostatni, koriste svoje potencijale i resurse na načelima održivog razvoja; Jadransko more i otoci jesu vrijedan teritorijalni kapital Hrvatske

Stoga, uzimajući u obzir sveobuhvatnost teksta gore navedenih vizija razvoja RH i otoka te podupiruću ulogu razvoja lokalnog područja Grada pri ostvarenju istih, vizija Plana razvoja Grada Novalje za razdoblje 2023. – 2029. godine glasi:

„Novalja je grad očuvane prirodne i kulturne baštine te bogatog turističkog i gospodarskog sadržaja, što ga čini gradom po mjeri njegovih građana i posjetitelja“

Slika 2: Prikaz tumačenja vizije Plana razvoja Grada Novalje 2023. – 2029.

2 Razvojne potrebe i potencijali Grada Novalje

Razvojne potrebe i potencijali proizlaze iz analize stanja u područjima tri razvojne domene: I) društvo, II) gospodarstvo, III) infrastruktura. U sklopu svake domene analiziran je širok spektar tematskih cjelina iz perspektive potreba svih dionika Grada i provedbenih kapaciteta gradske uprave, kao i iz perspektive različitih prilika i prijetnji vanjskog okruženja.

2.1 Sažetak analize trenutačnog stanja razvoja Grada Novalje

Svrha izrade analize stanja je sustavna procjena vanjskog okruženja, uključujući društveno-gospodarske i okolišne čimbenike te trendove, kao i unutarnjeg okruženja, uključujući organizacijske čimbenike i provedbene kapacitete, koji imaju pozitivan ili negativan utjecaj na sposobnost gradske uprave da ostvari svoju viziju i ciljeve u kontekstu razvoja jedinice lokalne samouprave.

Analiza stanja provedena je u skladu s prethodno definiranim nacionalnim okvirom za cjeloviti sustav strateškog planiranja i upravljanja razvojem. Naime, sukladno sustavu akata strateškog planiranja u RH, prilikom izrade ove analize stanja bilo potrebno uzeti u obzir sve informacije iz relevantnih važećih akata strateškog planiranja, kao analitičke podloge generirani u sklopu njih. Također, prikupljeni su i obrađeni različiti drugi statistički podaci i informacije relevantni za ovaj Plan razvoja. U [Prilogu 3 \(Analiza trenutačnog stanja\)](#) ovog dokumenta prikazana je cjelovita analiza trenutačnog stanja, a u nastavku ovog poglavlja prikazani su ishodi SWOT analize.

Naime, na temelju obrade prikupljenih informacija generirana je SWOT analiza, a u sklopu koje su definirani i vrednovani svi čimbenici internog okruženja snaga i slabosti, kao i vanjskog okruženja prilika i prijetnji relevantnih za sve tri razvojne domene: I) društvo, II) gospodarstvo, III) infrastruktura. Navedene analize provedene su u suradnji sa članovima Radne skupine i podskupina.

Tablica 1: SWOT analitička podloga za razvojnu domenu - Društvo

Društvo (gradska uprava, demografija, zdravstvena zaštita, odgoj i obrazovanje, socijalna skrb, civilno društvo i sigurnost, kultura i sport)	
Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> • Financijska stabilnost proračuna i kontinuiran rast proračunskih prihoda • Pozitivan unutarnji i vanjski migracijski saldo zahvaljujući pozitivnoj demografskoj politici te kontinuiranom poboljšanju kvalitete života i rada žitelja Grada • Bogata materijalna i nematerijalna kulturna baština te razvijena svijest o lokalnoj kulturnoj baštini • Razvijena svijest građana o važnosti bavljenja sportom • Dugogodišnja podrška razvoju sporta • Definirani strateški ciljevi za kratkoročno razdoblje • Kontinuiran porast broja djece u Gradu • Dostupnost radnih mjesta tijekom turističke sezone, ali i izvan sezone • Dugogodišnja arheološka istraživanja na području Grada • Velik broj sportskih društava (jako važno pogotovo za maloljetnike koje se na taj način potiče na bavljenje sportom) • Uspoređujući s drugim Domovima zdravlja na području Županije, DZ Novalja ima relativno novu zgradu / prostor na jednom mjestu, te objedinjuje HMS i ljekarnu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak javnih smještajnih kapaciteta za stare i nemoćne • Od ukupnog broja nezaposlenih, njih 50 % je u dobnoj skupini 20-39 godina • Nedostatak kadrova za rad u pojedinim zanimanjima (npr. zdravstvo) • Nesustavna valorizacija kulturnih dobara te nedovoljno provođenje edukacija kadra u kulturi • Visoki troškovi sufinanciranja prijevoza učenika srednjih škola • Nedostatak stambenog prostora za mlade i kadar u pojedinim zanimanjima (npr. djelatnici u obrazovanju i zdravstvu) • Niska razina digitalizacije javnih usluga Grada • Loše razvijen sustav stipendiranja srednjoškolskog obrazovanja • Nedostatak vrtičkih kapaciteta zbog čega je dosta djece na listi čekanja • Rad laboratorija i mogućnost vađenja krvi za pretrage samo u jutarnjim satima - uvjetovano radom laboratorija u Zadru

	<ul style="list-style-type: none"> Loše stanje zgrade muzeja te ne postojanje stalnog postava, a što je, između ostalog, uzrokovano nesustavnim arheološkim istraživanjem te ne vraćanje arheoloških nalaza od strane institucija grada Zadra Upisivanje obrazovnih smjerova izvan Otoka, a za koje postoji opcija upisa u SŠ B. Kašića u Pagu (na taj način određeni broj mladih, za vrijeme školske godine, ne žive u Novalji te zamire društveni život) Rezistencija prema školovanju za deficitarna zanimanja te vrlo niska stopa diplomiranih (10 % od ukupno završenih učenika osnovne škole) i uključenih u cjeloživotno obrazovanje Nepostojanje heliodroma Nepostojanje udruge za liječenje različitih oblika ovisnosti Slaba involviranost civilnih i sportskih udruga u društveni život Grada Slabo razvijen volonterski rad, te vrlo niska stopa uključenosti mladih Uspoređujući s drugim Domovima zdravlja na području Županije, DZ Novalja ima relativno novu zgradu, koja objedinjuje HMS i ljekarnu Konstantan prihod od HZZO-a za zdravstvene usluge
Prilike	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> Dostupnost nacionalnih i EU sredstava (izgradnja doma za stare i nemoćne, osiguravanje stambenih kapaciteta, nadogradnja dječje vrtića, izgradnja heliodroma, Opremanje jednog broda DVD Novalja ili lučke uprave medicinskom opremom, itd.) Uvođenje alternativnih programa odgoja i obrazovanja te dodatnih izvanškolskih programa, kao i programa cjeloživotnog učenja privatnih ponuditelja Dostupnost značajnih arheoloških lokaliteta na području Grada, a koji mogu poslužiti za privlačenje i drugu vrstu posjetitelja van party sezone Pogodna mediteranska klima i bogatstvo prirodnim resursima koji čine Grad Novalju poželjnim za život Donacija zdravstvene medicinske opreme 	<ul style="list-style-type: none"> Odljev stručne i kvalitetne radne snage te mladih, posebice tijekom perioda izvan ljetne sezone zbog čega opada društveni život Sporost u postupku odobravanja projektnih prijava – dugo vrijeme čekanja na Odluku o financiranju projekta Brz razvoj tehnologije koji zahtijeva stalna ulaganja, a izazov je teža adaptacije starijeg stanovništva na nove tehnologije Udaljenost od bolnice u hitnim slučajevima predstavlja prijetnju za brzo i uspješno liječenje Dio mladih koji ne žele raditi jer sve financijske potrebe zadovoljavaju u krugu obitelji (izdržavani članovi) Laka dostupnost različitih opojnih sredstava i trgovci ne provode zakonsku odredbu o zabrani prodaje alkohola maloljetnicima Nedefinirano poslovanje zdravstvenih podružnica prilikom implementacije Izmjena i dopuna Zakona o zdravstvenoj zaštiti (1 Dom zdravlja po Županiji; otoci će imati podružnice) te potencijalno odvajanje sanitetskog prijevoza od DZ-a te pripajanje istoga HMS-u; ostaje se bez prihoda i prijevoza uzoraka u Zadar

Tablica 2: SWOT analitička podloga za razvojnu domenu - Gospodarstvo

Gospodarstvo (gospodarski razvoj i poduzetništvo, poljoprivreda, turizam)	
Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> Kontinuirana potpora razvoju gospodarstva na što ukazuje veliki broj MSP-ova i pozitivni trendovi u poduzetništvu Definirani strateški ciljevi za kratkoročno razdoblje 	<ul style="list-style-type: none"> Odlazak i nemogućnost privlačenja i zapošljavanja potrebnog radnog kadra (stanovi, vrtići...) Slaba povezanost poljoprivrede i turizma Slaba povezanost i komunikacija MSP-a

<ul style="list-style-type: none"> • Ukupna dobit poduzetnika registriranih u Novalji među najvećim u Ličko-senjskoj • Institucionalna potpora razvoju gospodarstva kroz sufinanciranje postojećih projekata • Razvijen turistički brand destinacije • Konstantan rast broja dolazaka i noćenja u turizmu te pozitivna tendencija produljenja turističke sezone • Širenje turističke ponude • Kontinuirano povećanje broja zaposlenih i osiguranih osoba pri HZMO-u • Novoizgrađeni poduzetnički inkubator Ragan i proširenje industrijske zone 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljna zainteresiranost i slabo poticanje mladih za strukovnim zanimanjima i bavljenje poljoprivredom • Nedovoljno profiliran sportsko-rekreativni i zdravstveni oblici turizma • Neriješeni imovinsko-pravni odnosi za razvoj poljoprivrednog zemljišta • Nedovoljno korištenje modernih tehnoloških rješenja u poljoprivredi • Tržište rada orijentirano samo na nekoliko djelatnosti, posebice na djelatnosti povezane s turističkim sektorom • Sezonalnost tržišta rada • Nedostatak tehničkih i obrtničkih zanimanja • Pretjerana opredijeljenost gospodarskih aktivnosti prema ljetnoj sezoni (tj. renti), a što rezultira pretvaranjem poljoprivrednih zemljišta u imanja s vilama za najam
Prilike	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> • Dostupnost nacionalnih i EU sredstava za nastavak poticanja razvoja gospodarstva (razvoj zelenog i digitalnog gospodarstva) • Umrežavanje poljoprivrednika radi povećanja konkurentnosti i lakšeg plasmana proizvoda • Iskorištavanje mediteranske klime i bogatstva prirodnim resursima za privlačenje radne snage na život i rad tijekom cijele godine • Povezivanje poljoprivrednog i turističkog sektora 	<ul style="list-style-type: none"> • Potencijalne (energetske i financijske) krize uzrokovane COVID-19 pandemijom i invazijom Rusije na Ukrajinu • Niža cijena rada u susjednim zemljama privlači investitore, dok viša cijena rada u zapadnim zemljama EU-a privlači radnike • Brz razvoj tehnologije koji zahtijeva stalna ulaganja u digitalizaciju poslovanja radi zadržavanja konkurentnosti • Negativan utjecaj klimatskih promjena na poljoprivredni sektor • Nekontrolirano širenje turističkog sektora i sve veća ovisnost obitelji o turizmu

Tablica 3: SWOT analitička podloga za razvojnu domenu – Okoliš i prostor

Okoliš i prostor (promet i prometna infrastruktura, vodoopskrba i odvodnja, gospodarenje otpadom, zaštita prirode i prostora, energetika, elektroničke komunikacijske mreže vrlo velikog kapaciteta)	
Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> • Definirani strateški ciljevi za kratkoročno razdoblje • Dobar geografski položaj i povezanost • Proširenje i dogradnja sustava javne odvodnje, uključujući vodospreme i precrpne stanice, na području aglomeracije radi povećanja kvalitete i postotka priključenosti stanovništva na sustav javne odvodnje • Očuvan okoliš • Dobra pokrivenost električnom mrežom i kvalitetan elektrodistribucijski sustav • Postojanje javnog gradskog prijevoza (CityBus Novalja) • Novoizgrađena sortirnica i kompostana za gospodarenje otpadom te organizirano prikupljanje otpada u reciklažnom dvorištu • Izgradnja javnog uređaja za pročišćavanje II. stupnja pročišćavanja sa mogućnošću korištenja tehnološke voda za potrebe zalijevanja • Dovoljan broj kvalitetnih plaža s očuvanom prirodom i čistim morem • Razvoj prometne infrastrukture usklađene sa zahtjevima novih oblika prometnih sustava 	<ul style="list-style-type: none"> • Visoki troškovi održavanja komunalne infrastrukture • Disperzirana naselja koja uvjetuju tehničko i financijsko opterećenje na uređenje sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja • Niska razina diverzifikacije izvora električne energije lokalnog elektroenergetskog sustava • Sezonalno opterećenje na lokalnu infrastrukturu sustava vodoopskrbe, odvodnje i pročišćavanja • Nedovoljna i neadekvatna razvijenost prometnog sustava (cesta / zaobilaznica, biciklističkih i pješačkih staza, nova autonomna vozila, uređenje parkiranja zračnog prometa) • Trajno opasna mjesta na prometnicama (potrebne kamere, nogostupi, pješačke, semafori) • Nepostojanje odlagališta građevinskog otpada i ovčje vune • Slaba pokrivenost širokopojasnim elektroničkim komunikacijskim mrežama vrlo velikih kapaciteta i 5G mrežom • Pretjerana izgradnja i apartmanizacija ruralnog i gradskog prostora

	<ul style="list-style-type: none"> • Nepostojanje heliodroma • Otežan pristup plažama i javnim institucijama osobama s invaliditetom • Ovisnost napajanja cijelog otoka vodom preko jednog izvora te starost podmorskih cijevi za napajanje glavne vodosprema za dobavu vode sa kopna • Nepokrivenost kanalizacijskom mrežom naselja od Novalje prema Lunu te slabo riješena odvodnja oborinskih voda na području Grada • Prenapučenost parkirališnog prostora Grada tijekom turističke sezone uzrokovana ne postojanje park & ride sustava • Nepostojanje hidroavionskog prijevoza • Neuređen sustav davanja koncesija i javnog prijevoza (posebice za osobe s invaliditetom)
Prilike	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> • Dostupnost nacionalnih i EU sredstava za nastavak poticanja razvoja infrastrukture (korištenje održivih rješenja za javnu rasvjetu, ulaganje u OIE, izgradnju prometne infrastrukture, izgradnja treće podmorske cijevi te sustava javne odvodnje u UPOV-a za naselja prema Lunu itd.) • Kontinuiran razvoj novih digitalnih i zelenih rješenja za razvoj i održavanje prometne infrastrukture • Jačanje svijesti javnosti o potrebi smanjenja količina otpada, trendovima recikliranja i ponovne uporabe • Novi modeli i primjeri kružnog gospodarstva u gospodarenju otpadom • Područja ekološke mreže natura 2000 staviti u funkciju razvoja u ruralnim dijelovima • Povećati svijest o važnosti očuvanja prirodne baštine i održivoj mobilnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Brz razvoj tehnologije koji zahtijeva stalna ulaganja u infrastrukturu • Sezonski pritisci na prometnu infrastrukturu uvjetovani turističkom sezonom • Utjecaj turizma na mogućnost smanjenja količina komunalnog otpada • Utjecaj klimatski promjena na očuvanost okoliša • Uništavanje kopnenih i morskih ekosustava zbog gospodarskog razvoja ili drugih aktivnosti (npr. nesreća na moru) • Volatilnost vodovodnog sustava na remonte i incidente u proizvodnom segmentu (tj. hidrocentrali, hidrotehničkom tunelu i jezeru Gusić), kao i u slučajevima pucanja cjevovoda zbog starosti vodnih instalacija te gubitka električne energije zbog čega crpne stanice i UPOV-ovi mogu ostati bez napajanja • Povećana potreba za vodom zbog stalne izgradnje, ali količina vode koja može doći na otok je ograničena dok se ne izgradi novi sustav na kopnu

2.2 Razvojne potrebe i potencijali u srednjoročnom razdoblju

Na temelju provedene analize stanja, provedene SWOT analize te razumijevanja suvremenih trendova identificirane su razvojne potrebe i potencijali za sve tri razvojne domene: I) društvo, II) gospodarstvo, III) infrastruktura.

2.2.1 Razvojna domena: društvo

Proširenje kapaciteta dječjeg vrtića

Trenutni kapaciteti dječjeg vrtića Carić nisu dostatni kako bi se zadovoljile trenutne potrebe. Stoga, potrebno je proširiti postojeće kapacitete u svim segmentima predškolskog obrazovanja (od jasljičke skrbi pa do predškolskog programa) kako bi se osiguralo dostupno i kvalitetno predškolsko obrazovanje na području Grada Novalje.

Osiguravanje javnih smještajnih kapaciteta za stare i nemoćne

Analizom trenutnog stanja prepoznat je trend starenja lokalnog stanovništva, dok postojeći kapaciteti ne zadovoljavaju niti trenutne potrebe. Stoga, u srednjoročnom razdoblju je potrebno je osigurati povećanje smještajnih kapaciteta za stare i nemoćne građane.

Privlačenje i zadržavanje mladih ljudi i stručnog kadra na otoku

Premda je Grad Novalja jedan od rijetkih gradova u RH koji bilježi pozitivan migracijski saldo, veliki izazov za društveni aspekt života u Gradu predstavlja iseljavanje stanovništva (poglavito mladih), a što je posebice izraženo tijekom ljetnih mjeseci. U srednjoročnom razdoblju potrebno je sustavno raditi na privlačenju novih, kao i zadržavanju postojećih stanovnika, posebice mladih i stručnog deficitarnog kadra.

Valorizacija materijalne i nematerijalne kulturne baštine kroz sustavna dugogodišnja arheološka istraživanja i prezentacijom lokaliteta za posjetitelje uspostavom stalnog postava gradskog muzeja

U srednjoročnom razdoblju potrebno je sustavno raditi na adekvatnoj valorizaciji materijalne i nematerijalne kulturne baštine, kako kroz poticanje arheoloških istraživanja i uređenjem arheoloških nalazišta, tako i poticanjem razvoja dodatnog kulturnog sadržaja.

Podizanje svijesti o potrebi kvalificiranja u deficitarnim zanimanjima uz organiziranje doškovanja ili prekvalifikacije za takva zanimanja te diversifikacija sustava stipendiranja

U nadolazećem razdoblju, među lokalnim stanovništvom potrebno je provoditi programe prekvalifikacije ili doškovanja za obrazovanje odraslih jer je sudjelovanje odraslih u cjeloživotnom obrazovanju na području Grada nedovoljno / zanemarivo, a isto predstavlja priliku za podizanje kvalitete života pojedinca i konkurentnosti lokalnog tržišta rada. Također, kako bi se potaknulo mlade na bavljenje deficitarnim zanimanjima potrebno je unaprijediti strategiju stipendiranja i zapošljavanja deficitarnih zanimanja.

Poticanje razvoja udruga civilnog društva

Analizom trenutnog stanja prepoznata je potreba za jačanjem kapaciteta civilnog društva, kao i poboljšanjem njihove vidljivosti među lokalnim stanovništvom- S ciljem jačanja kapaciteta civilnog društva potrebno je poticati njihov rad kroz programe sufinanciranja, kao poticati osnivanje novih udruga na području Grada (npr. osnivanje gradskog Crvenog križa, kluba za mlade, volonterskog kluba, udruge za liječenje ovisnosti i dr.).

Bolja koordinacija sportskih klubova i udruga kako bi se osigurala njihova vidljivost i aktivnije sudjelovanje u društvenom životu grada

Grad kontinuirano podupire razvoj sportskoj sadržaja i infrastrukture, međutim, u nadolazećem razdoblju prepoznata ja potreba za jačanjem internih organizacijskih kapaciteta radi ostvarenja bolje koordinacije

između lokalnih sportskih klubova i udruga. Uz bolju koordinaciju, potrebno je poticati aktivnije sudjelovanje sportskih klubova i udruga kako bi se poboljšala njihova vidljivost u društvenom životu Grada.

Osiguravanje dostupnosti cjelovitih medicinskih usluga Doma zdravlja

Određene medicinske usluge (npr. rendgen, psihijatar, pedijatar) se ne provode zbog nedostatka stručnog kadra ili se ne mogu ugovoriti s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje jer su definirane kao nadstandard, zbog čega je potrebna podrška Grada u osiguravanju dostupnosti takvih usluga.

Poticanje života i stanovanja u okolnim naseljima Grada

Analizom trenutnog stanja primijećena je značajna razlika u naseljenosti pojedinih naselja koja čine Grad Novalju. Stoga, u srednjoročnom razdoblju potrebno je poticati ravnomjeran razvoj života i stanovanja u okolnim naseljima Grada.

2.2.2 Razvojna domena: gospodarstvo

Razvoj mikro, malog i srednjeg poduzetništva

Najveći udio gospodarskih entiteta na području Grada čine mikro, mali i srednji poduzetnici. Stoga, kako bi lokalno gospodarstvo bilo otporno i konkurentno potrebno je kontinuirano raditi na poticanju poduzetničkog okruženja i daljnjem razvoju MSP-ova.

Razvoj održivog i zelenog turizma te razvoj selektivnih (npr. aktivnog, ruralnog) oblika turizma s ciljem kontroliranog razvoja cjelogodišnjeg turizma

Turizam pripada među najvažnije gospodarske aktivnosti na području Grada. Zapošljava veliki broj lokalnog stanovništva te kreira značajnu ekonomsku vrijednost među svim gospodarskim aktivnostima. U srednjoročnom razdoblju potrebno je raditi na kontroliranom razvoju cjelogodišnjeg turizma kroz poticanje selektivnih oblika turizma (npr. cikloturizam, nautički turizam, zdravstveni turizam itd.) koji imaju elemente održivog i zelenog razvoja.

Privlačenje i zadržavanje stručnog kadra, u skladu s potrebama lokalnog tržišta rada, uz poticanje mladih za obrazovanje iz strukovnih zanimanja i bavljenje poljoprivredom

Lokalno tržište rada karakterizira nedostatak kvalitetne radne snage, posebice za bavljenje deficitarnim zanimanjima. Stoga je istovremeno potrebno raditi na privlačenju novih stanovnika, odnosno stručnog kadra u skladu s potrebama lokalnog tržišta rada, kao i na poticanju postojećih stanovnika na obrazovanje iz strukovnih zanimanja (kroz formalne, ali i neformalne edukacijske programe). Nadalje, vrlo važan segment je i poticanje mladih na bavljenje poljoprivredom.

Povećanje konkurentnosti poljoprivrede i poticanje bolje integracije poljoprivrednih proizvoda u turističku ponudu Grada radi lakšeg plasmana proizvoda

Analizom stanja prepoznato je kako je lokalna poljoprivreda slabo razvijena, a posebne izazove predstavljaju neriješeni imovinsko-pravni odnosi oko poljoprivrednih zemljišta, slaba integracija poljoprivrednih proizvoda u turističku ponudu te nepostojanje poljoprivrednih zadruga. Stoga, u srednjoročnom razdoblju potrebno je adresirati navedene izazove radi povećanja konkurentnosti lokalne poljoprivrede.

Razvoj zelenog i digitalnog gospodarstva

Kako bi se lokalno gospodarstvo učinilo konkurentnijim, odnosno kako bi ono uhvatilo korak sa suvremenim tržišnim trendovima, potrebno je poticati razvoj zelenog i digitalnog gospodarstva. S jedne strane, potrebno je poticati uvođenje zelenih i digitalnih tehnologija u svakodnevno poslovanje lokalnih poduzetnika, dok je s druge strane potrebno poticati razvoj poduzeća čija je primarna svrha postojanja rad sa digitalnim i/ili zelenim tehnologijama.

Poticanje razvoja tržišta rada s fokusom na cjelogodišnja radna mjesta

Lokalno tržište rada je izuzetno sezonalno, odnosno tijekom ljetnih mjeseci veliki je porast u broju dostupnih radnih mjesta u odnosu na mjesec izvan ljetne turističke sezone. Stabilno i atraktivno tržište rada važan je preduvjet za kontinuiran gospodarski, ali i društveni, rast i razvoj. Stoga je u narednom razdoblju

2.2.3 Razvojna domena: okoliš i prostor

Provedba novih katastarskih izmjera (posebice za k.o. Lun i k.o. Barbati) te izrada urbanističkih planova radi smanjenja pretjerane apartmanizacije lokalnog područja

Analizom trenutnog stanja primjetna je visoka razina apartmanizacije lokalnog prostora, a čime se narušava njegova prirodna ljepota i posebnost. Stoga je u nadolazećem razdoblju potrebno revidirati postojeće te, prema potrebi, donijeti nove urbanističke planove radi zaštite lokalnog područja od pretjerane apartmanizacije. Nadalje bitna problematika su stare katastarske podloge za područje k.o. Lun koji su osnova za izradu urbanističkih planova za građevinska područja Lun-Tovarnele, Dudići Gurijel, Mulobedanj, te k.o. Barbati za građevinska područja Vidalići, Kustići, Zubovići i Metajna.

Proširenje i uređenje komunalnog sustava na zapadni dio Otoka te odvoza oborinskih voda i izgradnja uređaja za pročišćavanje voda na području Grada

Glavni izazov u nadolazećem razdoblju kada je riječ o komunalnom sustavu jest evidentiranje i kontinuirano uređenje postojećeg komunalnog sustava te njegovo proširenje na zapadni dio otoka. Istovremeno, u srednjoročnom razdoblju potrebna je nabava i integracija uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, kao i uvođenje sustava za ponovnu uporabu reciklirane otpadne vode te izgradnja prateće infrastrukture od mjesta njezina nastajanja do lokacija na kojima je potrebna.

Uređenje pomorske infrastrukture na području Grada (tj. pomorskih luka Novalja, Metajna i Žigljen)

Kako bi se osigurao daljnji gospodarski razvoj, uključujući razvoj nautičkog turizma, u nadolazećem razdoblju je potrebno urediti lokalne luke za pomorski promet, odnosno osigurati dovoljan broj vezova i adekvatnu zaštitu za brodice, uključujući uređenje dio luke Novalja za prihvat ribarskih brodica, te izgraditi marinu u svrhe nautičkog turizma.

Evidentiranje postojeće i daljnji razvoj cestovne, biciklističke i pješačke infrastrukture

Analizom trenutnog stanja primjetno kako je potrebno kontinuirano raditi na daljnjem razvoju lokalne prometne infrastrukture. Pri tome je potrebno raditi na uređenje postojeće, kao i izgradnji nove cestovne, biciklističke i pješačke infrastrukture. Istovremeno, potrebno je raditi na uređenju zelene prometne infrastrukture, kao što su punionice za električne automobile.

Razvoj i korištenje obnovljivih izvora energije te smanjenje troškova održavanja javne infrastrukture uvođenjem zelenih i digitalnih rješenja

Kako bi se smanjila ovisnost Grada o konvencionalnim izvorima energije, potrebno razvijati i koristiti obnovljive izvore energije. Osim razvoja specijaliziranih energetske objekata (npr. solarne ili vjetro elektrane), razvoj obnovljivih izvora energije potrebno je poticati i na javnim i privatnim zgradama i kućama. Nadalje, potrebno je poticati energetske obnovu javne infrastrukture.

Osiguravanje bolje pokrivenost širokopojasnim elektroničkim komunikacijskim mrežama vrlo velikih kapaciteta

Iako je internetska mreža dostupna na većem području Grada, nedovoljne je brzine (prosječna brzina internetske veze je ispod 15 Mb/s). Obzirom da su širokopojasne elektroničke komunikacijske mreže vrlo velikih kapaciteta jedan od preduvjeta razvoja ovog lokalnog područja, potrebno je donijeti plan razvoja širokopojasnog pristupa na području grada te u suradnji s teleoperaterima poticati izgradnju i korištenje širokopojasnih elektroničkih komunikacijskih mreža.

Razvoj kružnih i održivih rješenja za gospodarenje otpadom (npr. Centar za ponovnu uporabu, odlagalište građevinskog otpada i ovčje vune) uz jačanje svijesti javnosti o potrebi smanjenja količina otpada i trendovima

Analizom trenutnog stanja primjetan je značajan napredak u pogledu gospodarenja otpadom uvažavajući načelo održivosti. Međutim, potrebno je nastaviti kontinuirano raditi na razvoju kružnih rješenja za gospodarenje otpadom. Stoga je potrebno izgraditi centar za ponovnu uporabu, te odlagališta za posebne vrste otpada, kao što je to građevinski otpad.

Izgradnja heliodroma s ciljem uređenje zračnog prometa u komercijalne i nekomercijalne svrhe

Radi bolje brze/hitne prometne povezanosti potrebno je izgraditi pristanište za helikopter, koji bi se koristio u komercijalne (primarno turističke) svrhe, kao i u nekomercijalne svrhe kada je potrebna hitna reakcija medicinskih službi.

Prilagodba javne lokalne infrastrukture osobama s invaliditetom

Značajan dio javne lokalne infrastrukture nije prilagođen osobama s invaliditetom. Stoga je jedan od prepoznatih prioriteta za srednjoročno razdoblje prilagodba javne infrastrukture osobama s invaliditetom. Primjeri javne infrastrukture koje je potrebno prilagoditi osobama s invaliditetom su javne plaže, nogostupi i pješačke staze te pristup javnim institucijama.

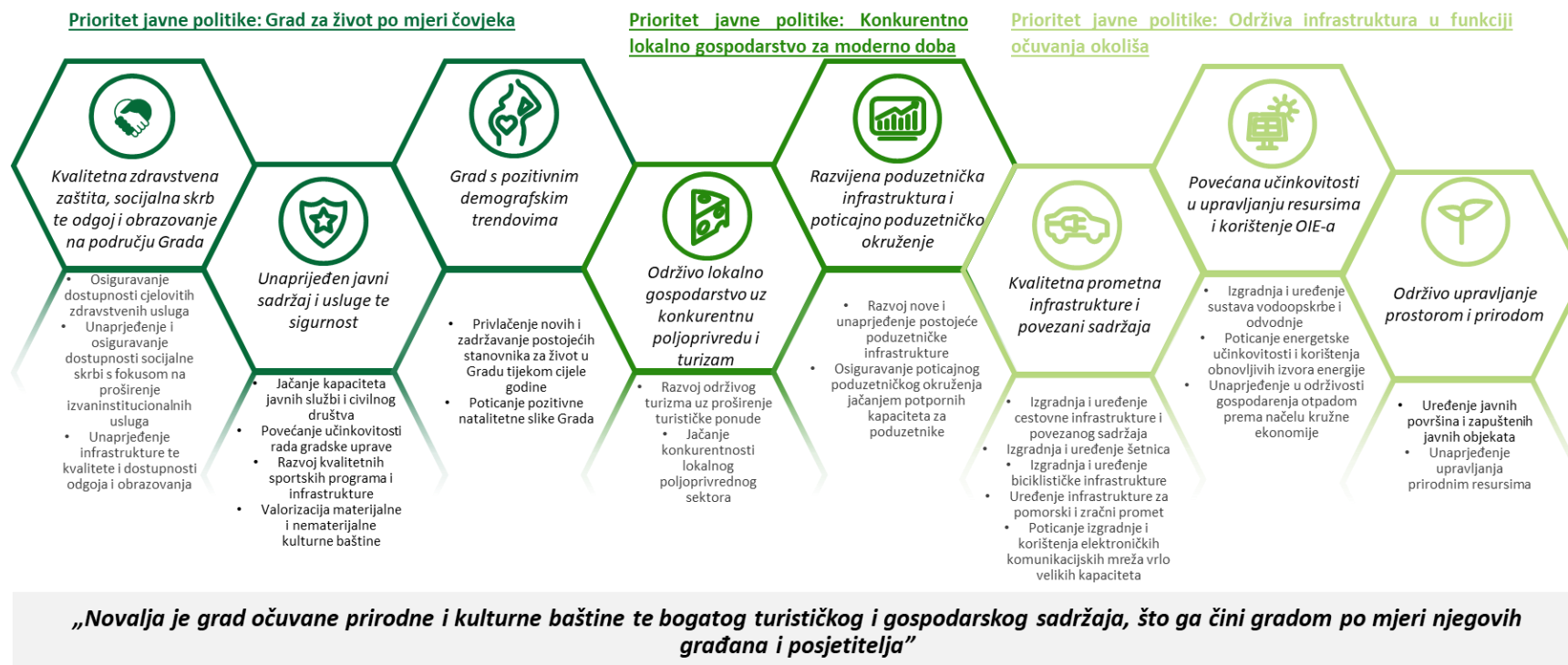
Rekonstrukcija Autobusnog kolodvora Novalja i modernizacija voznog parka javnog gradskog prijevoza

U nazad nekoliko godina u Gradu je organiziran javni gradski prijevoz. Međutim, potrebno je modernizirati vozni park te pritom poticati primjenu rješenja zelene mobilnosti. Uz modernizaciju voznog parka javnog gradskog prijevoza, potrebno je urediti autobusni kolodvor te razmisliti o nadogradnji kapaciteta istoga.

3 Prioriteti i posebni ciljevi Plana razvoja Grada Novalje 2023. – 2029.

Slijedom definirane vizije te na temelju provedene analize trenutnog stanja i prepoznatih razvojnih potreba i potencijala, utvrđena su 3 prioriteta javne politike u periodu do kraja 2029. godine te pratećih 8 posebnih cilja u trima razvojnim domenama. Pregled posebnih ciljeva nalazi se u slici niže, a za svaki cilj definirani su pokazatelji učinka, kao i mjere za njihovo ostvarivanje.

Slika 3: Vizija i posebni ciljevi te mjere za Plan razvoja Grada Novalje 2023. – 2029.

3.1 Prioritet javne politike 1: Grad za život po mjeri čovjeka

Posebni cilj 1: Kvalitetna zdravstvena zaštita, socijalna skrb te odgoj i obrazovanje na području Grada		
<p>Socijalna osjetljivost, inkluzivnost, kvalitetni sustavi zdravstven zaštite te odgoja i obrazovanja predstavljaju ključne elemente kojima će se voditi kako bi se Novalja razvila u Grad za život po mjeri čovjeka. Mjere u sklopu ovog posebnog cilja usmjerene su na proširenje medicinskih usluga lokalnog doma zdravlja, uređenje sustava socijalne pomoć uz fokus na najranjivije skupine te osiguravanje dostatnih kapaciteta lokalnog sustava odgoja i obrazovanja za sve razine obrazovanja. Ulaganjima u zdravstvenu zaštitu, socijalnu skrb te odgoj i obrazovanje na lokalnoj razini će se doprinijeti podizanju kvalitete života u cjelini.</p>		
Pokazatelj ishoda:	Početna vrijednost (2022.):	Ciljna vrijednost (2029.):
OI.02.3.70 Broj domova za starije osobe	1	2
OI.02.5.51 Rashodi za zdravstvo JLP(R)S, po stanovniku	24,25 EUR	27,25 EUR
OI.02.2.58 Rashodi za odgojno-obrazovni sustav JLP(R)S, po stanovniku	229,07 EUR	265 EUR
Tijelo nadležno za provedbu strateškog cilja:	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja 	
Relevantni dionici:	<ul style="list-style-type: none"> • Dom zdravlja Novalja • Dječji vrtić Carić • Osnovna škola A. G. Matoš Novalja • Ostale relevantne institucije i udruge 	
Poveznica s razvojnim smjerom Nacionalne razvojne strategije 2030.:	<p>Razvojni smjer 1: Održivo gospodarstvo i društvo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strateški cilj 2: Obrazovani i zaposleni ljudi <ul style="list-style-type: none"> ○ Prioritetna područja javnih politika: <i>Pristupačnost ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja</i> <i>Stjecanje i razvoj temeljnih i strukovnih kompetencija</i> <i>Usklađeno i perspektivno tržište rada</i> <p>Razvojni smjer 2: Jačanje otpornosti na krize</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strateški cilj 5: Zdrav, aktivan i kvalitetan život <ul style="list-style-type: none"> ○ Prioritetna područja javnih politika: <i>Kvalitetna i dostupna zdravstvena zaštita i zdravstvena skrb</i> <i>Dostojanstveno starenje</i> <i>Socijalna solidarnost i odgovornost</i> 	
Mjere za ostvarenje posebnog cilja:	<p>1.1 Osiguravanje dostupnosti cjelovitih zdravstvenih usluga</p> <p>1.2 Unaprjeđenje i osiguravanje dostupnosti socijalne skrbi s fokusom na proširenje izvaninstitucionalnih usluga</p> <p>1.3 Unaprjeđenje infrastrukture te kvalitete i dostupnosti odgoja i obrazovanja</p>	

Mjera 1.1: Osiguravanje dostupnosti cjelovitih zdravstvenih usluga

Ovom mjerom nastoji se osigurati dostupnost cjelovitih zdravstvenih usluga na stanovnike. Aktivnosti kojima će se ostvariti ovu mjeru uključuju proširenje djelatnosti i usluga za specijalističko konzilijarnu zdravstvenu zaštitu te privlačenje zdravstvenih radnika kako bi se osigurala dostatnost ljudskih potencijala. Uz ulaganje u ljude, ovom mjerom poticati će se ulaganje zdravstvenu u infrastrukturu. Stoga će se poticati izgradnja heliodroma, modernizacija voznog parka sanitetskog prijevoza, razvoj infrastrukture za telemedicinu te nabava ostale medicinske opreme.

Aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavak sufinanciranja Doma zdravlja • Proširenje medicinski djelatnosti i usluga za specijalističko konzilijarnu zdravstvenu zaštitu (npr. pedijatar, fizijatar, psihijatar, urolog, internista: kardiolog, gastroenterolog, diabetolog..., ortoped, rendgen inženjer, radiolog, gerijatar/gerontolog, psiholog) kroz zapošljavanje specijalista u Domu zdravlja ili osiguravanjem dolaska specijalista 1-2 puta mjesečno (mobilne ambulante OM za naselja izvan sjedišta ustanove) • Izgradnja heliodroma za pružanje zdravstvene zaštite u hitnim situacijama (financijska sredstva za izgradnju heliodroma predviđena su mjerom 6.4. Uređenje infrastrukture za pomorski i zračni promet) • Modernizacija voznog parka sanitetskog prijevoza • Donošenje paketa mjera za privlačenje i stimulaciju stručnog medicinskog kadra • Poticanje komercijalizacije nad standardnih usluga medicinskog biokemijskog laboratorija • Nabava medicinske opreme: ultrazvuk, MG-mamograf digitalni, densitometar i RTG CR digitalni- telemedicina) • Razvoj telemedicinske infrastrukture i usluga • Ugovaranje fizikalne terapije u kući i palijativne skrbi • Osiguravanje dostatnih ljudskih resursa za rad u obiteljskoj medicini, pedijatriji, hitnoj medicini i dr. 	
Nadležno tijelo:	Procijenjeni proračun:	Izvor financiranja:
<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja • Dom zdravlja Novalja 	1.500.000,00 EUR	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva gradskog proračuna • Namjenska sredstva iz državnog proračuna • Fondovi Europske unije

Mjera 1.2: Unaprjeđenje i osiguravanje dostupnosti socijalne skrbi s fokusom na proširenje izvaninstitucionalnih usluga

<p>Ovom mjerom unaprijedit će se briga o socijalno osjetljivim skupinama stanovništva, s naglaskom na stare i nemoćne, osobe s invaliditetom, dugoročno nezaposlene te djecu i mlade. Aktivnosti ovom mjerom bit će usmjerene na razvoj izvan institucionalnih usluga iz domene socijalne skrbi u zajednici. Uz razvoj izvaninstitucionalnih socijalnih usluga, Grad će nastaviti sa redovnim sufinanciranjem sustava socijalne skrbi, kako bi se ranjivim skupinama omogućila inkluzija u lokalnu zajednicu.</p>		
Aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Osnivanje doma za stare i nemoćne kroz poticanje privatne investicije • Radovi na osiguranju prostora za dnevni boravak umirovljenika • Organiziranje dnevnog boravka za umirovljenike uz osiguran topli obrok • Nastavak sufinanciranja sustava socijalne skrbi i relevantnih udruga • Provedba novog kruga projekta Zaželi • Osnivanje savjetovališta u svrhu prevencije psihičkih poremećaja i ovisnosti 	
Nadležno tijelo:	Procijenjeni proračun:	Izvor financiranja:
<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja 	3.500.000,00 EUR	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva gradskog proračuna • Namjenska sredstva iz državnog proračuna • Fondovi Europske unije

Mjera 1.3: Unaprjeđenje infrastrukture te kvalitete i dostupnosti odgoja i obrazovanja

<p>Dostupan i kvalitetan sustav odgoja i obrazovanja važan je preduvjet za razvoj Grada za život po mjeri čovjeka. Stoga se planiranim aktivnostima u sklopu ove mjere nastoji osigurati dostupnost predškolskog odgoja za svu djecu na području Grada, kao i ulaganje u infrastrukturu osnovnoškolskog obrazovanja, odnosno osnovnu školu A. G. Matoš Novalja. Uz navedena ulaganja, ovom mjerom unaprijedit će se sustav stipendiranja učenika i studenata te financiranja nadarene djece u područjima sporta, kulture i umjetnosti, a poticati će se programe prekvalifikacija, doškolovanja ili tečajeva za odrasle osobe.</p>	
Aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Dogradnja dječjeg vrtića Carić i otvaranje područnog odjela u mjestu Zubovići • Prilagodba rada dječjeg vrtića zaposlenim roditeljima uvođenjem produženog boravka • Osiguravanje mjesta u vrtićkim skupinama za djecu sezonskih radnika • Nastavak sufinanciranja školskog pribora za osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje • Nastavak sufinanciranja prijevoza za srednjoškolce • Financiranje nadarene djece i mladih u području sporta, kulture, umjetnosti • Unaprjeđenje sustava stipendiranja i zapošljavanja, posebice za deficitarna zanimanja

	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje programa prekvalifikacije, doškoloavanja i tečajeva za obrazovanje odraslih za unaprjeđenje digitalnih kompetencija i/ili deficitarna zanimanja • Osiguranje provođenja jednosmjenske nastave u OŠ A.G. Matoš • Kontinuirano ulaganje u opremljenost, školskih igrališta i dvorana OŠ A.G. Matoš • Poticanje osnivanja podružnica znanstvenih ustanova i/ili istraživačkih centara koji u fokusu svog rada imaju otočnu resursnu osnovu 	
Nadležno tijelo:	Procijenjeni proračun:	Izvor financiranja:
<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja • Dječji vrtić Carić • OŠ A. G. Matoš 	€ 5.474.815,85	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva gradskog proračuna • Namjenska sredstva iz državnog proračuna • Fondovi Europske unije

Posebni cilj 2: Unaprijeđen javni sadržaj i usluge te sigurnost		
<p>U sklopu predmetnog posebnog cilja definirane su mjere u području sigurnosti i civilnog društva, rada gradske uprave, kao i sporta te kulture. Ovim mjerama raditi će se na jačanju kapaciteta institucija koje brinu o sigurnosti, a što uključuje cjeloviti sustav civilne zaštite. Nadalje, definirane su mjere kojima je cilj unaprijediti učinkovitost i transparentnost rada gradske uprave. Naposljetku, definirane su i mjere, odnosno aktivnosti, za daljnji razvoj sportske i kulturne infrastrukture te pripadajućeg sadržaja.</p>		
Pokazatelj ishoda:	Početna vrijednost (2022.):	Ciljna vrijednost (2029.):
OI.02.8.48 Rashodi za kulturu JLP(R)S, po stanovniku	99,62 EUR	130,00 EUR
OI.02.5.48 Rashodi za sport JLP(R)S, po stanovniku	21,72 EUR	30,00 EUR
OI.02.10.34 Rashodi za civilnu zaštitu, po stanovniku	62,76 EUR	75,00 EUR
Tijelo nadležno za provedbu strateškog cilja:	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja 	
Relevantni dionici:	<ul style="list-style-type: none"> • Policija • Vatrogasna zajednica • Sustav civilne zaštite • Komunalno redarstvo • Sportska zajednica Grada Novalje • Civilne i sportske udruge • Gradski muzej Novalja 	
Poveznica s razvojnim smjerom Nacionalne razvojne strategije 2030.:	<p>Razvojni smjer 1: Održivo gospodarstvo i društvo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strateški cilj 3: Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom <ul style="list-style-type: none"> ○ Prioritetna područja javnih politika: 	

	<p><i>Kompetentna, dostupna i učinkovita javna uprava</i></p> <p>Razvojni smjer 2: Jačanje otpornosti na krize</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strateški cilj 7: Sigurnost za stabilan razvoj <ul style="list-style-type: none"> ○ Prioritetna područja javnih politika: <ul style="list-style-type: none"> <i>Jačanje unutarnje sigurnosti</i> <i>Jačanje otpornosti na rizike od katastrofa i unaprjeđenje sustava civilne zaštite</i> <i>Unaprjeđenje sustava vatrogastva</i>
Mjere za ostvarenje posebnog cilja:	<p>2.1 Jačanje kapaciteta javnih službi i civilnog društva</p> <p>2.2 Povećanje učinkovitosti rada gradske uprave</p> <p>2.3 Razvoj kvalitetnih sportskih programa i infrastrukture</p> <p>2.4 Valorizacija materijalne i nematerijalne kulturne baštine</p>

Mjera 2.1: Jačanje kapaciteta javnih službi i civilnog društva

Kako bi se osigurao razvoj Grada za život po mjeri čovjeka potrebno je osigurati dostatne kapaciteta u službama koje brinu o sigurnosti, ali i poticati razvoj te involviranost civilnog društva u svakodnevni život stanovnika. Stoga, ovom mjerom su definirana ulaganja i aktivnosti za sustav civilne zaštite, policiju, vatrogasnu zajednicu i komunalno redarstvo. Istovremeno, poticati će se osnivanje i razvoj udruga civilnog društva te aktivno sudjelovanje stanovnika u njihovom radu.

Aktivnosti:

- Nastavak sufinanciranja sustava civilne zaštite i javnih institucija
- Izgradnja digitalne baze podataka za sustav civilne zaštite
- Izrada digitalne karte za sustav civilne zaštite grada Novalje
- Izgradnja nove policijske stanice i stacionara
- Digitalizacija usluga policije
- Osnaživanje vatrogasnog voznog parka
- Izgradnja zgrade DVD-a Lun
- Rekonstrukcija i dogradnja zgrade DVD-a Barbat
- Probijanje vatrogasnih puteva i proširenja
- Osnivanje Gradskog društva Crvenog Križa te projektiranje i izgradnje zgrade za Crveni križ Grada Novalje
- Edukaciji i osnaživanju komunalnog redarstva
- Sufinanciranje civilnih udruga i podrška projektima koji obogaćuju lokalnu zajednicu društvenim sadržajem
- Poticanje osnivanja novi udruga, kao što su volonterski klub i udruge za liječenje ovisnosti
- Poticanje građanstva na aktivno sudjelovanje u civilnom društvu uključivanjem u programe razvoja lokalne zajednice
- Provođenje aktivnosti povećanja vidljivosti organizacija civilnog društva i njihovog javnog utjecaja

Nadležno tijelo:	Procijenjeni proračun:	Izvor financiranja:
<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja 	€ 6,914.858,32	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva gradskog proračuna • Namjenska sredstva iz državnog proračuna • Fondovi Europske unije

Mjera 2.2: Povećanje učinkovitosti rada gradske uprave

Važan element za život u Gradu predstavlja kvaliteta, učinkovitost i transparentnost rada gradske uprave. Stoga je potrebno nastaviti s digitalizacijom javnih usluga i promocijom njihovog korištenja od strane građana Novalje (promoviranje aplikacije za pristup digitaliziranim uslugama). a također je potrebna digitalizacija korisničke podrške. Nadalje, kako bi se unaprijedila u učinkovitost gradske uprave i službenika, planirana je i digitalizacija internih procesa gradske uprave te izrada nove sistematizacije radnih mjesta i sustava za praćenje radnog učinka, odnosno modela nagrađivanja.

Aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Kontinuirana digitalizacija javnih gradskih usluga • Promocija aplikacije i edukacija građana za pristup digitaliziranim javnim uslugama Grada • Digitalizacija korisničke podrške za pristup digitaliziranim javnim uslugama Grada • Digitalizacija internih procesa gradske uprave • Izrada nove sistematizacije radnih mjesta • Izrada sustava za praćenje radnog učinka i modela nagrađivanja
--------------------	--

Nadležno tijelo:	Procijenjeni proračun:	Izvor financiranja:
<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja 	500.000,00 EUR	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva gradskog proračuna • Namjenska sredstva iz državnog proračuna • Fondovi Europske unije

Mjera 2.3: Razvoj kvalitetnih sportskih programa i infrastrukture

Na području Grada potrebno je ulagati u kvalitetu sporta i rekreacije. Ovom mjerom planirane su aktivnosti kojima će se osigurati revitalizacija postojeće te izgradnja nove lokalna sportske infrastrukture. Uz razvoj sportske infrastrukture, poticati će se bolja koordinacija sportskih klubova i udruga te razvoj novih sportskih programa. Istovremeno, potrebno je jačati vidljivost sportskih programa među lokalnim stanovništvom te ih poticati na zdrave navike i bavljenje rekreacijom.

Aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Proširenje i uređenje sportskog centra Cissa • Izgradnja i uređenje vanjskih vježbališta • Sufinanciranje lokalne sportske zajednice
--------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Bolja koordinacija sportskih klubova i udruga • Sanacija krovišta na višenamjenskoj sportskoj dvorani • Poticanje razvoja dodatnog sportskog sadržaja • Jačanje vidljivosti sportskih udruga i programa među lokalnim stanovništvom • Izgradnja gradskih bazena • Poticanje obrazovanja i osposobljavanja stručnog kadra u sportu • Razmotriti mogućnost izgradnje klizališta u centru Grada (Ruža vjetrova, riva ili dr. odgovarajuća lokacija) u vrijeme adventa 	
Nadležno tijelo:	Procijenjeni proračun:	Izvor financiranja:
<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja • Zajednica sportova Novalja 	€ 3.000.000,00	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva gradskog proračuna • Namjenska sredstva iz državnog proračuna • Fondovi Europske unije

Mjera 2.4: Valorizacija materijalne i nematerijalne kulturne baštine

Na području Grada postoji niz kulturnih materijalnih i nematerijalnih znamenitosti, koje su temelj za daljnji kulturni, ali i gospodarski razvoj. U nadolazećem razdoblju fokus je na kontinuiranoj revitalizaciji postojećih arheoloških nalazišta te izgradnji nove kulturne infrastrukture, a što je preduvjet za jačanje postojeće kulturne ponude i stvaranje novih programa i sadržaja.

Aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Sanacija i rekonstrukcija arheološke baštine na području Grada Novalje (npr. rekonstrukcija mozaika na Trgu Bazilike, uređenje povijesne jezgre itd.) • Sanacija Rimskih zidova i uređenje arheološke plaže u naselju Caska • Osiguravanje statusa muzeja i adekvatnog prostora Gradskom muzeju Novalja • Izgradnja Muzeja kamena • Izgradnja Muzeja ribarstva / centar ribarstva • Izgradnja Muzeja maslinarstva (unutar centra za maslinarstvo) • Izgradnja Muzeja rukotvorja • Unaprjeđenje stalnog postava gradskog muzeja • Poticanje sustavnih istraživanja na području Grada • Poticanje korištenja kulturne baštine kao inspiracije za nove proizvode i usluge u kulturnoj industriji 	
Nadležno tijelo:	Procijenjeni proračun:	Izvor financiranja:
<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja • Gradski muzej Novalja 	€ 4.624.126,22	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva gradskog proračuna

		<ul style="list-style-type: none"> • Namjenska sredstva iz državnog proračuna • Fondovi Europske unije
--	--	--

Posebni cilj 3: Grad s pozitivnim demografskim trendovima

Recentni demografski podaci ukazuju kako su demografska kretanja na području Grada povoljnija od onih na nacionalnoj razini. Međutim, kako bi se osigurali dovoljni ljudski i stručni kapaciteta za buduće potrebe, potrebno je kontinuirano raditi na politikama koje potiču pozitivna demografska kretanja. Problematika demografski trendova je višedimenzionalna te kao takva ovisi o ulaganjima u skup mnogih mjera navedenih u ovom dokumentu. Mjerama u sklopu ovog posebnog cilja naglasak je stavljen na privlačenje i zadržavanje stanovnika tijekom cijele godine te poticanje pozitivne natalitetne slike Grada.

Pokazatelj ishoda:	Početna vrijednost (2022.):	Ciljna vrijednost (2029.):
OI.02.3.66 Vitalni indeks (broj živorođenih na 100 umrlih)	87.0 (2021.)	100.0
OI.02.2.54 Stopa upisa u ustanove predškolskog odgoja i obrazovanja	60 %	100 %
Tijelo nadležno za provedbu strateškog cilja:	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja 	
Relevantni dionici:	<ul style="list-style-type: none"> • Dječji vrtić Carić • OŠ A. G. Matoš • Dom zdravlja Novalja 	
Poveznica s razvojnim smjerom Nacionalne razvojne strategije 2030.:	Razvojni smjer 2: Jačanje otpornosti na krize <ul style="list-style-type: none"> • Strateški cilj 6: Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji <ul style="list-style-type: none"> ○ Prioritetna područja javnih politika: <i>Ublažavanje negativnih demografskih trendova i izgradnja poticajnog okruženja za mlade i obitelji</i> 	
Mjere za ostvarenje posebnog cilja:	3.1 Privlačenje novih i zadržavanje postojećih stanovnika za život u Gradu tijekom cijele godine 3.2. Poticanje pozitivne natalitetne slike Grada	

Mjera 3.1: Privlačenje novih i zadržavanje postojećih stanovnika za život u Gradu tijekom cijele godine

Ova mjera će doprinijeti pozitivni demografskim trendovima privlačenjem novih stanovnika za život i/ili rad na području Grada, kao i zadržavanjem postojećih stanovnika na području Grada. Iako sve mjere utječu na životni standard stanovnika te tako doprinose pozitivnim demografskim trendovima, ovom mjerom stavljen je naglasak na osiguravanje stambenog prostora, privlačenje digitalnih nomada te sufinanciranje troška dječjeg vrtića jer ove aktivnosti direktno utječu na kapacitet Grada da privući nove i zadrži postojeće stanovnike.

Aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje stanogradnje • Provedba društveno poticane stanogradnje (POS stanovi)
--------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje stambenog zbrinjavanja deficitarnih kadrova zaduženih za pružanje javnih usluga • Pružanje podrške razvoju društvenog sadržaja za mlade stanovnike osnivanjem doma mladih i poticanje veće involviranosti mladih osoba u društveni život Grada • Privlačenje digitalnih nomada (uz preduvjet osiguranog širokopojasnog pristupa) 	
Nadležno tijelo:	Procijenjeni proračun:	Izvor financiranja:
<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja 	€ 1.061.782,47	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva gradskog proračuna • Namjenska sredstva iz državnog proračuna • Fondovi Europske unije

Mjera 3.2: Poticanje pozitivne natalitetne slike Grada

Uz privlačenje novih i zadržavanje postojećih stanovnika, za pozitivne demografske trendove potrebno je osigurati pozitivnu natalitetnu sliku, a što je temelj za pozitivne demografske trendove na području Grada. Iako sve mjere utječu na natalitetnu sliku Grada te tako doprinose pozitivnim demografskim trendovima, ovom mjerom stavljen je naglasak na osiguravanje: novčane pomoći za novorođenu djecu, pedijatrijske skrbi i dovoljnog kapaciteta u vrtiću, financijske pomoći za nadarenu djecu te uređenje dodatnog sadržaja za djecu na području Grada.

Aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Nastavak provođenja novčane pomoći za novorođeno dijete, sufinanciranje godišnjeg troška dječjeg vrtića za roditelje te financiranje nadarene djece i mladih u području sporta, kulture, umjetnosti • Osiguravanje pedijatrijske skrbi na području Grada • Dogradnja dječjeg vrtića Carić i otvaranje područnog odjela u mjestu Zubovići • Uređenje dodatnog sadržaja za djecu (npr. igraonica, dječja igrališta) 	
Nadležno tijelo:	Procijenjeni proračun:	Izvor financiranja:
<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja 	3.700.000,00 EUR	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva gradskog proračuna • Namjenska sredstva iz državnog proračuna • Fondovi Europske unije

3.2 Prioritet javne politike 2: Konkurentno lokalno gospodarstvo za moderno doba

Posebni cilj 4: Održivo lokalno gospodarstvo uz konkurentnu poljoprivredu i turizam

Ovim posebnim ciljem postavljaju se ambicije u pogledu razvoja turizma i poljoprivrede. Turizam predstavlja jednu od glavnih lokalnih gospodarskih djelatnosti. Grad će iskoristiti svoju geografsku poziciju za razvoj održivog i cjelogodišnjeg turizma, a što uključuje brigu o okolišnim resursima i očuvanje društveno-kulturnih posebnosti zajednice.

S druge strane, lokalna poljoprivreda je slabo razvijena te joj je potreban snažan zamah kako bi ostvarila svoj potencijal. Stoga se ovim ciljem nastoji revitalizirati poljoprivredna proizvodnja i njezino pozicioniranje kao značajnog gospodarskog sektora na području Grada.

Pokazatelj ishoda:	Početna vrijednost (2022.):	Ciljna vrijednost (2029.):
OI.02.8.17 Noćenja u turističkim smještajnim objektima	1.373.318	1.800.000
OI.02.8.25 Prosječna potrošnja turista po danu, u eurima	89,1 € (2019.)	100 €
OI.02.12.77 Subjekti upisani u Upisnik poljoprivrednih proizvođača	251	300
Tijelo nadležno za provedbu strateškog cilja:	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja 	
Relevantni dionici:	<ul style="list-style-type: none"> • Turistička zajednica Grada Novalje • Iznajmljivači smještaja i ostali djelatnici u turizmu • Lokalni poljoprivrednici 	
Poveznica s razvojnim smjerom Nacionalne razvojne strategije 2030.:	<p>Razvojni smjer 1: Održivo gospodarstvo i društvo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strateški cilj 1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo <ul style="list-style-type: none"> ○ Prioritetna područja javnih politika: <ul style="list-style-type: none"> <i>Razvoj poduzetništva i obrta</i> <i>Razvoj održivog, inovativnog i otpornog turizma</i> <p>Razvojni smjer 3: Zelena i digitalna tranzicija</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strateški cilj 9: Samodostatnost u hrani i razvoj biogospodarstva <ul style="list-style-type: none"> ○ Prioritetna područja javnih politika: <ul style="list-style-type: none"> Povećanje produktivnosti poljoprivrede i akvakulture i njihove otpornosti na klimatske promjene na okolišno prihvatljiv i održiv način Doprinos klimatskoj neutralnosti, smanjenje upotrebe pesticida i povećanje ekološke proizvodnje u skladu s novim smjerovima EU-a u okvirima Zelenog plana i strategije „Od polja do stola“ te Strategije EU-a za bioraznolikosti Jačanje konkurentnosti i inovativnosti u poljoprivredi i akvakulturi Oživljavanje ruralnih područja i unapređenje kvalitete života u ruralnim i obalnim područjima 	
Mjere za ostvarenje posebnog cilja:	<p>4.1 Razvoj održivog turizma uz proširenje turističke ponude</p> <p>4.2 Jačanje konkurentnosti lokalnog poljoprivrednog sektora</p>	

Mjera 4.1: Razvoj održivog turizma uz proširenje turističke ponude

S ciljem razvoja održivog turizma, ovom mjerom predviđeno je ulaganje u kulturnu i društvenu infrastrukturu u funkciji turizma, kao što je interpretacijski centar i biciklističke staze. Uz razvoj infrastrukture, važan element ove mjere je i razvoj turističke ponude, odnosno sadržaja i proizvoda. Stoga su ovom mjerom predviđene aktivnosti za razvoj selektivnih oblika turizma, kao što su cikloturizam, nautički turizam i zdravstveni turizam. Nadalje, poticati će se razvoj kvalitetnih smještajnih kapaciteta, a kako bi se spriječila pretjerana apartmanizacije lokalnog prostora provest će se revizija urbanističkih planova.

Aktivnosti:

- Izgradnja interpretacijskog centra Novalja
- Poticanje razvoja cikloturizma kroz izgradnju popratne infrastrukture i pratećeg sadržaja (financijska sredstva za izgradnju heliodroma predviđena su mjerom 6.3. Izgradnja i uređenje biciklističke infrastrukture)
- Poticanje razvoja nautičkog turizma izgradnjom marine te uređenjem ostalih pomorskih luka, uz zadovoljene strogih preduvjeta za zaštitu prirode i očuvanje okoliša
- Poticanje razvoja specijaliziranih usluga zdravstvenog turizma, kao i ostalih selektivnih oblika turizma (npr. gastroturizam, kulturni, adrenalinski, konferencijski)
- Revizija urbanističkih planova s ciljem sprječavanja pretjerane apartmanizacije lokalnog prostora, odnosno poticanja razvoja kvalitetnih smještajnih turističkih kapaciteta (npr. hotela, hostela, odmorišta i sl.)
- Promocija autentičnih i lokalnih turističkih proizvoda
- Digitalizacija vodiča kroz Novalju
- Strateško upravljanje razvojem turizma revizijom postojećeg te, prema potrebi, izradom novog Master plana razvoja lokalnog turizma

Nadležno tijelo:

- Grad Novalja
- Turistička zajednica Grada Novalje

Procijenjeni proračun:

€ 3.981.684,25

Izvor financiranja:

- Sredstva gradskog proračuna
- Namjenska sredstva iz državnog proračuna
- Fondovi Europske unije

Mjera 4.2: Jačanje konkurentnosti lokalnog poljoprivrednog sektora

Ulaganjem u bolje tržišno pozicioniranje lokalnih poljoprivrednika stvorit će se preduvjeti za konkurentni plasman proizvoda, a što će se omogućiti i boljom integracijom poljoprivrednih proizvoda u turistički

lanac vrijednosti. Nadalje, podrškom u osnivanju organizacija lokalnih poljoprivrednika, unaprijedit će se njihova suradnja za zajednički tržišni nastup i doprinijeti uspostavi dugoročnih kanala distribucije, a također će doprinijeti stvaranju prepoznatljivosti kvalitete i izvornosti proizvoda.

Osim jačanja tržišnog nastupa lokalnih poljoprivrednika, potrebno je osigurati veće obradive površine, odnosno njihovu manju fragmentiranost. Programom poticanja poljoprivrede, ulaganjem u tehnološku modernizaciju te poticanjem ekološke poljoprivrede doprinijeti će se podizanju konkurentnosti lokalne poljoprivrede. Aktivnosti u sklopu ove mjere potiču ekološku proizvodnju, ali i prerade ekoloških poljoprivrednih proizvoda.

Aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje integracije poljoprivrednih proizvoda u turističku ponudu • Poticanje objedinjavanja poljoprivrednih zemljišta • Podrška osnivanju poljoprivredne zadruge ili drugog odgovarajućeg modela proizvođačke organizacije • Podrška manifestacijama koje promoviraju poljoprivrednu proizvodnju (Dani meda, poljoprivredni sajam i sl.) • Izgradnja Centar za maslinarstvo • Izgradnja gradske tržnice i ribarnice • Izgradnja Centra paške ovce • Izgradnja Centra ribarstva • Poticanje ekološke poljoprivrede i uzgoja autohtonih sorti kroz program „Hrvatski otočni proizvodi” te kroz otkup lokalnih ekoloških proizvoda za potrebe javnih ustanova • Poticanje implementacije IKT alata u poljoprivrednu proizvodnju organizacijom edukacija za poljoprivrednike i subvencijama za ulaganja u digitalizaciju radi efikasnijeg planiranja i nadzora poljoprivredne proizvodnje 	
Nadležno tijelo:	Procijenjeni proračun:	Izvor financiranja:
<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja 	€ 2.163.381,78	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva gradskog proračuna • Namjenska sredstva iz državnog proračuna • Fondovi Europske unije

Posebni cilj 5: Razvijena poduzetnička infrastruktura i poticajno poduzetničko okruženje

Stvaranje poticajnog poduzetničkog okruženja odnosi se na postojeće lokalne poduzetnike, na osnivanje novih gospodarskih subjekata na području grada, ali i na privlačenje poduzetnika u Grad Novalju. Za ostvarenje ovog cilja potrebno je ulaganje u poduzetničku infrastrukturu te osiguravanje dodatne financijske pomoći i institucionalne podrške. Ulaganje u infrastrukturu odnosi se na izgradnju, uređenje i opremanje poduzetničkih zona, koje izravno doprinose intenziviranju poduzetničkih aktivnosti te predstavlja temelj za privlačenje investicija i otvaranje novih gospodarskih subjekata, uključujući radnih mjesta za lokalno stanovništvo. Nadalje, važan preduvjet za institucionalnu pomoć Grada lokalnom

poduzetništvu je formiranje partnerstva za direktnu komunikaciju između poduzetnika i Grada, dok će se programima edukacija i podrške namijenjene prvenstveno za male, mikro i srednje poduzetnike, te poticanjem njihove digitalne transformacije doprinijeti povećanju konkurentnosti i većoj otpornosti na krize lokalnih poduzetnika.		
Pokazatelj ishoda:	Početa vrijednost (2022.):	Ciljna vrijednost (2029.):
OI.02.1.30 Ostvareni prihodi po gospodarskom subjektu	€ 298.459	€ 350.000
OI.02.4.24 Broj aktivnih tvrtki na 1000 stanovnika	73,63	85
Tijelo nadležno za provedbu strateškog cilja:	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja 	
Relevantni dionici:	<ul style="list-style-type: none"> • Lokalni poduzetnici 	
Poveznica s razvojnim smjerom Nacionalne razvojne strategije 2030.:	Razvojni smjer 1: Održivo gospodarstvo i društvo <ul style="list-style-type: none"> • Strateški cilj 1: Konkurentno i inovativno gospodarstvo <ul style="list-style-type: none"> ○ Prioritetna područja javnih politika: <ul style="list-style-type: none"> Razvoj globalno konkurentne, zelene i digitalne industrije <i>Razvoj poduzetništva i obrta</i> 	
Mjere za ostvarenje posebnog cilja:	5.1 Razvoj nove i unaprjeđenje postojeće poduzetničke infrastrukture 5.2 Osiguravanje poticajnog poduzetničkog okruženja jačanjem potpornih kapaciteta za poduzetnike	

Mjera 5.1: Razvoj nove i unaprjeđenje postojeće poduzetničke infrastrukture

Iako je Grad nedavno uredio i prodao većinu zemljišta u sklopu poduzetničke zone Čiponjac, i dalje postoji potreba za dodatnim poduzetničkim zonama kako bi se omogućilo da lokalno poduzetništvo ostvari svoj potencijal, ali i privuklo nove investicije. Stoga, postoji potreba za izgradnjom i uređenjem nove poduzetničke zone Zaglava – Prozor. Istovremeno, potrebno je kontinuirano raditi na unaprjeđenju već izgrađene poduzetničke infrastrukture, kao što je poduzetnička zona Čiponjac i inkubator Ragan.		
Aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnje Poduzetničke zone Zaglava – Prozor • Uređenje infrastrukture u Poduzetničkoj zoni Čiponjac • Uređenje infrastrukture u Poduzetničkoj zoni Zaglave – Prozor 	
Nadležno tijelo:	Procijenjeni proračun:	Izvor financiranja:
<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja 	€ 4.114.407,06	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva gradskog proračuna • Namjenska sredstva iz državnog proračuna • Fondovi Europske unije

Mjera 5.2: Osiguravanje poticajnog poduzetničkog okruženja jačanjem potpornih kapaciteta za poduzetnike

Cilj predmetne mjere je kroz programe finansijskih potpora i ostale oblike institucionalne podrške osigurati sustavnu podršku mikro, malim i srednjim poduzetnicima, a s krajnjim ciljem povećanja konkurentnosti lokalnog poduzetništva i otvaranja radnih mjesta za lokalno stanovništvo. Posebno će se poticati ulaganja u zelene i digitalne tehnologije, a time će se doprinijeti povećanju efikasnosti i efektivnosti poslovnih procesa te podizanju konkurentnosti lokalnog poduzetništva i gospodarstva.		
Aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Formiranje partnerstva za kontinuirano komunikaciju grada i poduzetnika • Ciljani programi potpora mikro, malim i srednjim poduzetnicima Grada • Uspostava programa podrške i edukacija za poduzetnike • Poticanje veće primjene IKT-a u tradicionalnim djelatnostima radi prilagodbe tržišnim trendovima • Poticanje stvaranja zadruga i drugih oblika udruživanja u svim sektorima (horizontalno i okomito udruživanje) 	
Nadležno tijelo:	Procijenjeni proračun:	Izvor financiranja:
<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja 	2.000.000,00 EUR	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva gradskog proračuna • Namjenska sredstva iz državnog proračuna • Fondovi Europske unije

3.3 Prioritet javne politike 3: Održiva infrastruktura u funkciji očuvanja okoliša

Posebni cilj 6: Kvalitetna prometna infrastruktura i povezani sadržaja		
Važan preduvjet za daljnji društveni i gospodarski razvoj grada Novalje je prometno i digitalno povezivanje, odnosno moderna i održiva prometna i digitalna infrastruktura. Zbog toga je važno osigurati adekvatnu i sigurnu prometnu infrastrukturu u svim njezinim segmentima: cestovnu, pješačku, biciklističku, pomorsku i zrakoplovnu, pri čemu je su zelena i održiva rješenja imperativ za daljnji razvoj mobilnosti. Istovremeno, potrebna je poticati daljnju nadogradnju i korištenje infrastrukture za elektroničke komunikacijske mreže vrlo velikih brzina.		
Pokazatelj ishoda:	Početna vrijednost (2022.):	Ciljna vrijednost (2029.):
OI.02.11.44 Broj javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon	0	3
OI.02.11.41 Duljina novoizgrađenih cesta, u km	0 km	10 km
OI.02.7.06 Prodor širokopojsnog pristupa (%)	< 50 %	95 %
Tijelo nadležno za provedbu strateškog cilja:	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja 	
Relevantni dionici:	<ul style="list-style-type: none"> • Javni gradski prijevoz • Lučka uprava Novalja • Teleoperateri • Turistička zajednica Grada Novalje 	

<p>Poveznica s razvojnim smjerom Nacionalne razvojne strategije 2030.:</p>	<p>Razvojni smjer 3: Zelena i digitalna tranzicija</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strateški cilj 10: Održiva mobilnost <ul style="list-style-type: none"> ○ Prioritetna područja javnih politika: <ul style="list-style-type: none"> Uspostava novih prometnih procesa u svim vidovima prometa i autonomnih sustava za mobilnost Razvoj pomorskog prometa i prometa unutarnjim vodnim putovima Razvoj zračnog prometa
<p>Mjere za ostvarenje posebnog cilja:</p>	<p>6.1 Izgradnja i uređenje cestovne infrastrukture i povezanog sadržaja 6.2 Izgradnja i uređenje šetnica 6.3 Izgradnja i uređenje biciklističke infrastrukture 6.4 Uređenje infrastrukture za pomorski i zračni promet 6.5 Poticanje izgradnje i korištenja elektroničkih komunikacijskih mreža vrlo velikih kapaciteta</p>

Mjera 6.1: Izgradnja i uređenje cestovne infrastrukture i povezanog sadržaja

Aktivnosti u sklopu ove mjere unaprjeđuju povezanost na lokalnoj razini izgradnjom nove cestovne infrastrukture, kao što je nova gradska obilaznica, ali i unaprjeđenjem postojeće cestovne infrastrukture, kao što je rekonstrukcija primorske ulice. Važan element za lokalnu povezanost je javni gradski prijevoz, međutim potrebno je ulaganje u modernizaciju voznog parka javnog gradskog prijevoza, a pri čemu će prednost imati vozila na prirodni plin, hibridna i/ili električna vozila koja smanjuju potrošnju fosilnih goriva i emisiju štetnih plinova u atmosferu. Također, uvođenjem park & ride sustava cilj je rasteretiti prometnice unutar Grada, posebice tijekom turističke sezone.

<p>Aktivnosti:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja nove gradske obilaznice • Uređenje prometnica – Poduzetnička zona Prozor – Zaglava • Izgradnja rotora Zrće – Gajac • Uređenje prometnice DC106- Škuncini stani – Gajac • Izgradnja prometnice DC106-Dabo Peranići-Kamp Straško • Rekonstrukcija Primorske ulice • Izgradnja / uređenje / rekonstrukcija ostalih prometnica na području Grada Novalje • Ulaganje u modernizaciju voznog parka Javnog gradskog prijevoza • Uvođenje „Park & ride” sustava na području Grada
---------------------------	---

Nadležno tijelo:	Procijenjeni proračun:	Izvor financiranja:
<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja 	<p>€ 20.864.025,48</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva gradskog proračuna • Namjenska sredstva iz državnog proračuna • Fondovi Europske unije

Mjera 6.2: Izgradnja i uređenje šetnica

Cilj ove mjere je unaprijediti sigurnost pješaka u prometu, ali i unaprijediti društveni sadržaj te ga staviti u funkciju turizma, posebice izgradnjom tracking staza i poučno – edukativnih šetnica. Aktivnosti u sklopu ove mjere unaprjeđuju pješačku infrastrukturu na lokalnoj razini izgradnjom novih šetnica i nogostupa, ali i uređenjem postojeće pješačke infrastrukture.

Aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja pješačke staze uz DC106 • Sanacija klizišta i odrona na pješačkoj stazi Zubovići-Dražica • Izgradnja tracking staza • Uređenje poučno – edukativnih šetnica na području Grada • Evidencija i digitalizacija pješačkih staza • Prilagodba nogostupa za osobe s invaliditetom	
Nadležno tijelo:	Procijenjeni proračun:	Izvor financiranja:
<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja	€ 2.521.733,36	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva gradskog proračuna • Namjenska sredstva iz državnog proračuna • Fondovi Europske unije

Mjera 6.3: Izgradnja i uređenje biciklističke infrastrukture

Biciklističke staze na području Grada slabo su razvijene i u lošem su stanju. Stoga će se ovom mjerom ulagati u izgradnju, prilagodbu i modernizaciju biciklističke infrastrukture. Osim bolje povezanosti na lokalnoj razini i uređenja prostora za svakodnevnu rekreaciju, unaprjeđenjem biciklističke infrastrukture doprinosi se proširenju i podizanju kvalitete turističke ponude.

Aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja biciklističke staze uz DC106 • Izgradnja i uređenje biciklističkih staza na području Zaglava • Evidencija i digitalizacija biciklističkih staza • Izgradnja i opremanje punktova za e-bicikle	
Nadležno tijelo:	Procijenjeni proračun:	Izvor financiranja:
<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja	€ 1.924.480,72	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva gradskog proračuna • Namjenska sredstva iz državnog proračuna • Fondovi Europske unije

Mjera 6.4: Uređenje infrastrukture za pomorski i zračni promet

Na području Grada Novalje postoji nekoliko luka za pomorski promet, međutim njihovi trenutni kapaciteti ne zadovoljavaju trenutne potrebe i standarde. Stoga, ovom mjerom su za srednjoročno razdoblje

predviđena ulaganja u dogradnju postojećih luka. Uz pomorski promet važan čimbenik za društveni, ali i gospodarski razvitak lokalnog područja je i zračni promet. Ovom mjerom poticati će se izgradnja heliodroma koji će se koristiti u komercijalne svrhe, kao što je transport i razgledavanje za turiste, ali i nekomercijalne svrhe, u hitnim medicinskim situacijama.

Aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja i uređenje luke Novalja • Uređenja luke Metajna • Rekonstrukcija i dogradnja trajektnog pristaništa Žigljen • Izgradnja heliodroma za komercijalne i nekomercijalne svrhe • Poticanje povezivanja otoka putem hidroaviona te izgradnja pristaništa 	
Nadležno tijelo:	Procijenjeni proračun:	Izvor financiranja:
<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja • Lučka uprava Novalja 	€ 11.281.438,72	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva gradskog proračuna • Namjenska sredstva iz državnog proračuna • Fondovi Europske unije

Mjera 6.5: Poticanje izgradnje i korištenja elektroničkih komunikacijskih mreža vrlo velikih kapaciteta

Dostupnost elektroničkih komunikacijskih mreža vrlo velikih brzina osnova je za cjelokupni društveni i gospodarski razvoj Novalje u suvremeno doba. Kako bi se potaknula daljnja digitalizacija javnog i privatnog sektora, ovom mjerom predviđene su aktivnosti donošenja plana razvoja širokopojsnog interneta na lokalnom području te poticanja razvoja nove i unaprjeđenje postojeće komunikacijske i širokopojsne infrastrukture, uz regulaciju izgradnje infrastrukture kako ona vizualno ne bi narušavala krajolik.

Aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada Plana razvoja mreže širokopojsnog interneta na području Grada • Regulacija izgradnje IKT infrastrukture kako ona vizualno ne bi narušavala krajolik • Uz suradnju s teleoperaterima poticanje razvoja komunikacijske i širokopojsne infrastrukture 	
Nadležno tijelo:	Procijenjeni proračun:	Izvor financiranja:
<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja 	7.000.000,00 EUR	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva gradskog proračuna • Namjenska sredstva iz državnog proračuna • Fondovi Europske unije

Posebni cilj 7: Povećana učinkovitosti u upravljanju resursima i korištenje OIE-a

Ovim posebnim ciljem nastoji se odgovoriti na problem nedovoljno i neujednačeno razvijene komunalne infrastrukture. Mjerama definiranim ovim posebnim ciljem povećati će se kvaliteta i osigurati jednaka dostupnost komunalne infrastrukture na cijelom području. U području vodoopskrbe i odvodnje investirat će se u širenje i unaprjeđenje mreže sustava vodoopskrbe i odvodnje te podizanje stupnja pročišćavanja otpadnih voda. U pogledu gospodarenja otpadom ulagat će se u izgradnju dijelova infrastrukture koja nedostaje, kao što je kompostana, pretovarna stanica i reciklažno dvorište za građevinski otpad, a istovremeno će se educirati građane o važnostima sprječavanja nastanka otpada (kućno kompostiranje) i pravilnog sortiranja otpada na sabirnim mjestima. Također, ovim posebnim ciljem Grad će nastaviti poticati energetska učinkovitost u svim segmentima javne infrastrukture, kao što su javne institucije ili javna rasvjeta.

Pokazatelj ishoda:	Početna vrijednost (2022.):	Ciljna vrijednost (2029.):
OI.02.6.28 Kapacitet obrade postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda (BPK5)	300 mg/l	25 mg/l
OI.02.6.18 Stupanj recikliranja komunalnog otpada	33 %	55 %
Tijelo nadležno za provedbu strateškog cilja:	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja 	
Relevantni dionici:	<ul style="list-style-type: none"> • Komunalije d.o.o. Novalja • Arburoža d.o.o. 	
Poveznica s razvojnim smjerom Nacionalne razvojne strategije 2030.:	Razvojni smjer 3: Zelena i digitalna tranzicija <ul style="list-style-type: none"> • Strateški cilj 8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost <ul style="list-style-type: none"> ○ Prioritetna područja javnih politika: <ul style="list-style-type: none"> Zaštita prirodnih resursa i borba protiv klimatskih promjena Energetska samodostatnost i tranzicija na čistu energiju 	
Mjere za ostvarenje posebnog cilja:	7.1 Izgradnja i uređenje sustava vodoopskrbe i odvodnje 7.2 Poticanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije 7.3 Unaprjeđenje u održivosti gospodarenja otpadom prema načelu kružne ekonomije	

Mjera 7.1: Izgradnja i uređenje sustava vodoopskrbe i odvodnje

Ovom mjerom želi se omogućiti unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje te pročišćavanja otpadnih voda. Stoga se aktivnosti predviđene ovom mjerom odnose na evidentiranje postojećeg sustava odvodnje oborinskih voda, unaprjeđenje i povećanje postotaka priključenosti stanovništva na sustav javne vodoopskrbe i odvodnje. Ove aktivnosti za poboljšanje infrastrukture sustava javne vodoopskrbe i odvodnje povećati će i standard zaštite okoliša lokalnog područja.

Aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja, rekonstrukcija i sanacija sustava javne vodoopskrbe i odvodnje, uz povećanje priključenosti stanovništva na oba sustava • Evidentiranje postojećeg sustava oborinske odvodnje, izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda II. stupnja pročišćavanja te uređaja za pročišćavanje otpadnih voda za naselja u zapadnom dijelu otoka • Poticanje sustava za ponovnu uporabu reciklirane otpadne vode i izgradnja infrastrukture od mjesta njezina nastajanja do lokacija na kojima je potrebna (industrija, poljoprivreda itd.) • Poticanje primjene individuinih sustava, kao što su kompostni sustavi 	
Nadležno tijelo:	Procijenjeni proračun:	Izvor financiranja:
<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja • Komunalije Novalja d.o.o. 	€ 27.871.789,77	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva gradskog proračuna • Namjenska sredstva iz državnog proračuna • Fondovi Europske unije

Mjera 7.2: Poticanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije

Fokus aktivnosti u sklopi ove mjere je poticanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije, a kako bi se smanjio negativan učinak na okoliš. U kontekstu energetske učinkovitosti kontinuirano će se poticati energetska učinkovitosti u gospodarstvu, prometu, pružanju komunalnih usluga, ali i kućanstvu. Neke od predviđenih aktivnosti za postizanje energetske učinkovitosti odnose se na obnovu zgrada javnih institucija i poboljšanje postojeće javne rasvjete korištenjem energetski učinkovitih izvora svjetla. Kada je riječ o obnovljivim izvorima energije, ulagat će se u izgradnju solarne zone i solarne elektrane na području poduzetničke zone Zaglava – Prozor. Također, poticati će se provedba pilot projekta za iskorištavanje energije valova u proizvodnji električne energije. Istovremeno, poticati će se korištenje obnovljivih izvora energije u javnim institucijama i kućanstvu te veće primjene dizalica topline koje koriste morsku vodu.

Aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Unaprjeđenje energetske učinkovitosti Gradskog muzeja • Uređenje solarne zone Zaglava – Prozor • Izgradnja solarne elektrane unutar PZ Zaglava – Prozor • Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije u javnim institucijama i kućanstvu • Poticanje iskorištavanja energije valova u proizvodnji električne energije donošenjem novog prostornog plana kako bi se omogućilo iskorištavanje potencijala energije valova (pilot projekt) • Poticanje veće primjene dizalica topline koje koriste morsku vodu • Izgradnja i unaprjeđenje mreže javne rasvjete korištenjem energetski učinkovitih izvora svjetla te korištenjem pametnih rješenja
--------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> Izrada Akcijskog plana energetske i klimatske održivosti (engl. Sustainable Energy and Climate Action Plan – SECAP) 	
Nadležno tijelo:	Procijenjeni proračun:	Izvor financiranja:
<ul style="list-style-type: none"> Grad Novalja 	€ 5.773.442,17	<ul style="list-style-type: none"> Sredstva gradskog proračuna Namjenska sredstva iz državnog proračuna Fondovi Europske unije

Mjera 7.3: Unaprjeđenje u održivosti gospodarenja otpadom prema načelu kružne ekonomije

U proteklom razdoblju Grad je uložio značajne napore u unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom, međutim i dalje postoje određeni infrastrukturni nedostaci, zbog čega je u srednjoročnom razdoblju predviđeno ulaganje u izgradnju: postrojenja za biološku obradu odvojeno-sakupljenog biootpada, reciklažnog dvorišta za građevinski otpad te centra za ponovnu uporabu (npr. ovčje vune). Također, potrebno je sanirati divlja odlagališta otpada, a stanovništvo i posjetitelje informirati o važnostima sprječavanja nastanka otpada (kućno kompostiranje) i pravilnog sortiranja otpada na sabirnim mjestima. Završno, unaprijedit će se lučka infrastruktura za prihvata otpada s brodova te prikupljati i zbrinjavati otpad iz mora.

Aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> Izgradnja i opremanje postrojenja za biološku obradu odvojeno sakupljenog biootpada – „Kompostana“ Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta za građevinski otpad Nabava pretovarne stanice za komunalni otpad Poticati mjere prevencije nastanka i sanacije divljih odlagališta otpada Jačanje svijesti i informiranja lokalnog stanovništva i posjetitelja o važnostima sprječavanja nastanka otpada (kućno kompostiranje) i pravilnog sortiranja otpada na sabirnim mjestima Poticati pametno gospodarenje otpadom na načelima kružnog gospodarstva izgradnjom centara za ponovnu uporabu (npr. ovčje vune) Unaprjeđenje lučke infrastrukture za prihvat otpada s brodova Poticanje mjera za prikupljanje i zbrinjavanje morskog otpada 	
Nadležno tijelo:	Procijenjeni proračun:	Izvor financiranja:
<ul style="list-style-type: none"> Grad Novalja Arburoža d.o.o. 	€ 1.791.757,91	<ul style="list-style-type: none"> Sredstva gradskog proračuna Namjenska sredstva iz državnog proračuna Fondovi Europske unije

Posebni cilj 8: Održivo upravljanje prostorom i prirodom

<p>Predmetnim ciljem osigurati će se širenje javnih zelenih površina i obnove zapuštenih javnih objekata, a za što su predviđene aktivnosti poput uređenja dječjih igrališta i mediteranskog vrta te poticanja brownfield investicija u javne objekte. Također, predmetnim ciljem nastojat će se poboljšati upravljanje prirodnim resursima kroz aktivnosti poput sadnje drvoreda uz prometnice, uređenje šumskih područja, donošenjem dokumenata prostornog planiranja radi zaštite prirodnog područja te ulaganjem u zelenu infrastrukturu.</p>		
Pokazatelj ishoda:	Početa vrijednost (2022.):	Ciljna vrijednost (2029.):
OI.02.6.61 Površina održanih biološki vrijednih staništa	20.000 m ²	35.000 m ²
OI.02.6.59 Rashodi za zaštitu okoliša kao udio u ukupnim rashodima	2 %	2,5 %
Tijelo nadležno za provedbu strateškog cilja:	<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja 	
Relevantni dionici:	<ul style="list-style-type: none"> • Arburoža d.o.o. 	
Poveznica s razvojnim smjerom Nacionalne razvojne strategije 2030.:	<p>Razvojni smjer 3: Zelena i digitalna tranzicija</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strateški cilj 8: Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost <ul style="list-style-type: none"> ○ Prioritetna područja javnih politika: <ul style="list-style-type: none"> Zaštita prirodnih resursa i borba protiv klimatskih promjena 	
Mjere za ostvarenje posebnog cilja:	<p>8.1 Uređenje javnih površina i zapuštenih javnih objekata</p> <p>8.2 Unaprjeđenje upravljanja prirodnim resursima</p>	

Mjera 8.1: Uređenje javnih površina i zapuštenih javnih objekata		
<p>Ova mjera obuhvaća aktivnosti kojima će se ulagati u obnovu i revitalizaciju javnih objekata, a kako bi se iste mogle staviti u funkciju društvenog i gospodarskog razvoja. Predmetnom mjerom od aktivnosti je predviđeno uređenje dječjih igrališta i mediteranskog parka, prilagodba infrastruktura za nepokretne i teže pokretljive osobe kao bi javni sadržaj bio dostupan za sve stanovnike. Također, poticati će se brownfield investicije, odnosno ulaganja u prenamjenom postojećih, uglavnom derutnih i zapuštenih, objekata s ciljem pružanja usluga i infrastrukture za opće dobro.</p>		
Aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Uređenje dječjih igrališta na području Grada • Uređenje mediteranskog vrta – Novalja (gradski park) • Prilagodba infrastruktura za nepokretne i teže pokretljive osobe • Nabava nove urbano-komunalne opreme • Poticanje brownfield investicija prenamjenom postojećih, uglavnom derutnih i zapuštenih objekata • Kontinuirano ulaganje u javnu infrastrukturu za društveni sadržaj 	
Nadležno tijelo:	Procijenjeni proračun:	Izvor financiranja:

<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja • Arburoža d.o.o. 	€ 2.000.000,00	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva gradskog proračuna • Namjenska sredstva iz državnog proračuna • Fondovi Europske unije
---	----------------	---

Mjera 8.2: Unaprjeđenje upravljanja prirodnim resursima

Bolje upravljanje prirodnim resursima podrazumijeva preventivne aktivnosti radi zaštite okoliša te održivo upravljanje prirodnim resursima. Aktivnosti predviđene ovom mjerom odnose se na sadnju drvoreda, uređenje park šume, ulaganje u zelenu infrastrukturu, ali i donošenje dokumenata prostornog planiranja kako bi se osigurali mehanizmi za zaštitu lokalnog krajolika i prirode.

Aktivnosti:	<ul style="list-style-type: none"> • Sadnja drvoreda uz gradsku obilaznicu • Uređenje park šume Straško • Ulaganje u zelenu infrastrukturu, odnosno mrežu prirodnih i poluprirodnih područja koja pružaju usluge ekosustava • Osigurati mehanizme zaštite lokalnog krajolika donošenjem relevantnih dokumenata prostornog planiranja • Poticanje provođenja aktivnosti za zaštitu i očuvanje prirode 	
Nadležno tijelo:	Procijenjeni proračun:	Izvor financiranja:
<ul style="list-style-type: none"> • Grad Novalja 	€ 729.975,45	<ul style="list-style-type: none"> • Sredstva gradskog proračuna • Namjenska sredstva iz državnog proračuna • Fondovi Europske unije

4 Terminski plan provedbe strateških projekata

Ovo poglavlje prikazuje indikativan terminski plan provedbe strateških projekata tijekom vremensko razdoblja Plana razvoja Grada Novalja, 2023. – 2029. godine. Tablice u nastavku prikazuju strateške projekte koji se većim djelom financiraju iz proračuna Grada Novalja.

Posebni cilj 1: Kvalitetna zdravstvena zaštita, socijalna skrb te odgoj i obrazovanje na području Grada	
Mjera 1.2 : Unaprjeđenje infrastrukture te kvalitete i dostupnosti odgoja i obrazovanja	
Strateški projekt: Dogradnja dječjeg vrtića Carić i otvaranje područnog odjela u mjestu Zubovići	
Nadležnost: Grad Novalja / Dječji vrtić Carić	Lokacija: Grad Novalja / Dječji vrtić Carić i područni odjel u mjestu Zubovići
Početak: 2024.	Završetak: 2025.
Procijenjena vrijednost: € 1.327.228,08	Izvor financiranja

Posebni cilj 2: Unaprijeđen javni sadržaj i usluge te sigurnost	
Mjera 2.1: Jačanje kapaciteta javnih službi i civilnog društva	
Strateški projekt: Osnivanje Gradskog društva Crvenog Križa te projektiranje i izgradnje zgrade za Crveni križ Grada Novalje	
Nadležnost: Grad Novalja / Crveni križ Novalja	Lokacija: Grad Novalja
Početak: 2023.	Završetak: 2024.
Procijenjena vrijednost: € 597.252,64	Izvor financiranja

Posebni cilj 2: Unaprijeđen javni sadržaj i usluge te sigurnost	
Mjera 2.4: Valorizacija materijalne i nematerijalne kulturne baštine	
Strateški projekt: Osiguravanje statusa muzeja i adekvatnog prostora Gradskom muzeju Novalja	
Nadležnost: Grad Novalja / Gradski muzej Novalja	Lokacija: Grad Novalja / Gradski muzej Novalja
Početak: 2022.	Završetak: 2023.
Procijenjena vrijednost: € 4.624.126,22	Izvor financiranja

Tablice u nastavku prikazuju strateške projekte koji se većim djelom financiraju iz proračuna Ličko-senjske županije, nacionalnih institucija i/ili europskih fondova.

Posebni cilj 1: Kvalitetna zdravstvena zaštita, socijalna skrb te odgoj i obrazovanje na području Grada	
Mjera 1.2: Unaprjeđenje infrastrukture te kvalitete i dostupnosti odgoja i obrazovanja	
Strateški projekt: Rekonstrukcija i dogradnja OŠ A.G. Matoš u Novalji radi osiguravanja provođenja jednosmjenske nastave u OŠ A.G. Matoš	
Nadležnost: Ličko-senjska županija / OŠ A.G. Matoš	Lokacija: Grad Novalja / OŠ A.G. Matoš
Početak: 2023.	Završetak: 2024.
Procijenjena vrijednost: € 3.483.973,72	Izvor financiranja

Posebni cilj 2: Unaprijeđen javni sadržaj i usluge te sigurnost	
--	--

Mjera 2.3: Razvoj kvalitetnih sportskih programa i infrastrukture	
<i>Strateški projekt: Proširenje i uređenje sportskog centra Cissa</i>	
Nadležnost: Grad Novalja	Lokacija: Grad Novalja / Sportski centar Cissa
Početak: 2022.	Završetak: 2023.
Procijenjena vrijednost: € 1.990.842,13	Izvor financiranja

Posebni cilj 6: Kvalitetna prometna infrastruktura i povezani sadržaja	
Mjera 6.4: Uređenje infrastrukture za pomorski i zračni promet	
<i>Strateški projekt: Izgradnja i uređenje luke Novalja</i>	
Nadležnost: Grad Novalja / Lučka uprava Novalja	Lokacija: Grad Novalja / Luka Novalja
Početak: 2023.	Završetak: 2026.
Procijenjena vrijednost: € 11.281.438,72	Izvor financiranja

Tablice u nastavku prikazuju strateške projekte za koje je izvor financiranja potrebno utvrditi, odnosno uz proračun Grada pokušati će se iskoristiti europske i/ili nacionalne programa sufinanciranja projekata.

Posebni cilj 2: Unaprijeđen javni sadržaj i usluge te sigurnost	
Mjera 2.1: Jačanje kapaciteta javnih službi i civilnog društva	
<i>Strateški projekt: Osnaživanje vatrogasnog voznog parka</i>	
Nadležnost: Grad Novalja	Lokacija: Grad Novalja
Početak: 2023.	Završetak: 2029.
Procijenjena vrijednost: € 4.645.298,29	Izvor financiranja

Posebni cilj 4: Održivo lokalno gospodarstvo uz konkurentnu poljoprivredu i turizam	
Mjera 4.2: Jačanje konkurentnosti lokalnog poljoprivrednog sektora	
<i>Strateški projekt: Izgradnja Centar za maslinarstvo</i>	
Nadležnost: Grad Novalja	Lokacija: Grad Novalja
Početak: 2023.	Završetak: 2027.
Procijenjena vrijednost: € 398.168,43	Izvor financiranja

Posebni cilj 4: Održivo lokalno gospodarstvo uz konkurentnu poljoprivredu i turizam	
Mjera 4.2: Jačanje konkurentnosti lokalnog poljoprivrednog sektora	
<i>Strateški projekt: Izgradnja gradske tržnice i ribarnice</i>	
Nadležnost: Grad Novalja	Lokacija: Grad Novalja
Početak: 2024.	Završetak: 2026.
Procijenjena vrijednost: € 703.430,88	Izvor financiranja

Posebni cilj 4: Održivo lokalno gospodarstvo uz konkurentnu poljoprivredu i turizam	
Mjera 4.2: Jačanje konkurentnosti lokalnog poljoprivrednog sektora	

Strateški projekt: Izgradnja Centra paške ovce	
Nadležnost: Grad Novalja	Lokacija: Grad Novalja
Početak: 2025.	Završetak: 2029.
Procijenjena vrijednost: € 663.614,04	Izvor financiranja

Posebni cilj 4: Održivo lokalno gospodarstvo uz konkurentnu poljoprivredu i turizam

Mjera 4.2: Jačanje konkurentnosti lokalnog poljoprivrednog sektora

Strateški projekt: Izgradnja Centra ribarstva	
Nadležnost: Grad Novalja	Lokacija: Grad Novalja
Početak: 2024.	Završetak: 2028.
Procijenjena vrijednost: € 398.168,43	Izvor financiranja

Posebni cilj 5: Razvijena poduzetnička infrastruktura i poticajno poduzetničko okruženje

Mjera 5.1: Razvoj nove i unaprjeđenje postojeće poduzetničke infrastrukture

Strateški projekt: Izgradnje Poduzetničke zone Zaglava – Prozor	
Nadležnost: Grad Novalja	Lokacija: Grad Novalja / Poduzetnička zona Zaglava - Prozor
Početak: 2023.	Završetak: 2025.
Procijenjena vrijednost: -	Izvor financiranja

Posebni cilj 6: Kvalitetna prometna infrastruktura i povezani sadržaja

Mjera 6.1: Izgradnja i uređenje cestovne infrastrukture i povezanog sadržaja

Strateški projekt: Izgradnja nove gradske obilaznice	
Nadležnost: Grad Novalja	Lokacija: Grad Novalja
Početak: 2023.	Završetak: 2025.
Procijenjena vrijednost: € 5.308.912,34	Izvor financiranja

Posebni cilj 6: Kvalitetna prometna infrastruktura i povezani sadržaja

Mjera 6.1: Izgradnja i uređenje cestovne infrastrukture i povezanog sadržaja

Strateški projekt: Uređenje prometnica i zajedničke infrastrukture – Poduzetnička zona Prozor – Zaglava	
Nadležnost: Grad Novalja	Lokacija: Grad Novalja / Poduzetnička zona Zaglava - Prozor
Početak: 2022.	Završetak: 2025.
Procijenjena vrijednost: € 4.645.298,29	Izvor financiranja

Posebni cilj 6: Kvalitetna prometna infrastruktura i povezani sadržaja

Mjera 6.2: Izgradnja i uređenje šetnica

Strateški projekt: Izgradnja pješačke staze uz DC106	
Nadležnost: Grad Novalja	Lokacija: Grad Novalja / DC 106

Početak: 2023.	Završetak: 2024.
Procijenjena vrijednost: € 2.521.733,36	Izvor financiranja

Posebni cilj 6: Kvalitetna prometna infrastruktura i povezani sadržaja

Mjera 6.3: Izgradnja i uređenje biciklističke infrastrukture

Strateški projekt: Izgradnja biciklističke staze uz DC106

Nadležnost: Grad Novalja	Lokacija: Grad Novalja / DC 106
Početak: 2023.	Završetak: 2024.
Procijenjena vrijednost: € 530.891,23	Izvor financiranja

Posebni cilj 6: Kvalitetna prometna infrastruktura i povezani sadržaja

Mjera 6.3: Izgradnja i uređenje biciklističke infrastrukture

Strateški projekt: Izgradnja i uređenje biciklističkih staza na području Zaglava

Nadležnost: Grad Novalja	Lokacija: Grad Novalja / područje Zaglava
Početak: 2023.	Završetak: 2024.
Procijenjena vrijednost: € 1.990.842,13	Izvor financiranja

Posebni cilj 7: Povećana učinkovitosti u upravljanju resursima i korištenje OIE-a

Mjera 7.2: Poticanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije

Strateški projekt: Uređenje solarne zone Zaglava – Prozor

Nadležnost: Grad Novalja	Lokacija: Grad Novalja / Poduzetnička zona Zaglava - Prozor
Početak: 2023.	Završetak: 2025.
Procijenjena vrijednost: € 2.654.456,17	Izvor financiranja

Posebni cilj 7: Povećana učinkovitosti u upravljanju resursima i korištenje OIE-a

Mjera 7.2: Poticanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije

Strateški projekt: Izgradnja solarne elektrane unutar PZ Zaglava – Prozor

Nadležnost: Grad Novalja	Lokacija: Grad Novalja / Poduzetnička zona Zaglava - Prozor
Početak: 2024.	Završetak: 2026.
Procijenjena vrijednost: € 2.654.456,17	Izvor financiranja

U nastavku je prikazan terminski plan provedbe strateških projekata tijekom razdoblja trajanja Plana razvoja Grada Novalje, 2023. – 2029.

Strateški projekt	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Dogradnja dječjeg vrtića Carić i otvaranje područnog odjela u mjestu Zubovići							
Osnivanje Gradskog društva Crvenog Križa te projektiranje i izgradnje zgrade za Crveni križ Grada Novalje							
Osiguravanje statusa muzeja i adekvatnog prostora Gradskom muzeju Novalja							
Rekonstrukcija i dogradnja OŠ A.G. Matoš u Novalji radi osiguravanja provođenja jednosmjenske nastave u OŠ A.G. Matoš							
Proširenje i uređenje sportskog centra Cissa							
Izgradnja i uređenje luke Novalja							
Osnaživanje vatrogasnog voznog parka							
Izgradnja Centar za maslinarstvo							
Izgradnja gradske tržnice i ribarnice							
Izgradnja Centra paške ovce							
Izgradnja Centra ribarstva							
Izgradnje Poduzetničke zone Zaglava – Prozor							
Izgradnja nove gradske obilaznice							
Uređenje prometnica i zajedničke infrastrukture u Poduzetničkoj zoni Prozor – Zaglava							
Izgradnja pješačke staze uz DC106							
Izgradnja biciklističke staze uz DC106							
Izgradnja i uređenje biciklističkih staza na području Zaglava							
Uređenje solarne zone Zaglava – Prozor							
Izgradnja solarne elektrane unutar PZ Zaglava – Prozor							

Slika 4: Terminski plan provedbe strateških projekata

5 Indikativni financijski okvir

Ovo poglavlje daje uvid u financijski plan, odnosno financijske pretpostavke za provedbu posebnih ciljeva i pripadajućih mjera tijekom razdoblja trajanja ovog strateškog dokumenta, odnosno tijekom 2023. - 2029. godine.

Posebni ciljevi utvrđeni u Planu razvoja razradit će se kroz provedbene mjere koje su u nadležnosti gradske uprave, odnosno određenih upravnih odjela unutar gradske uprave. S obzirom na to da Plan razvoja obuhvaća vremensko razdoblje do 2029. godine, a što je duže od vremenskog razdoblja trajanja nove financijske perspektive Europske unije 2021.-2027., alokacija i mehanizmi provedbe za zadnje dvije godine trajanja ovog dokumenta tek trebaju biti definirani.

Financijska sredstva za provedbu Plana razvoja, osigurat će se u okviru gradskog proračuna, a važni izvori financiranja bit će i državni proračun, te fondovi Europske unije u financijskoj perspektivi 2021. – 2027. i budućoj financijskoj perspektivi.

Provedba mjere i pripadajućih aktivnosti provoditi će se sukladno fiskalnim mogućnostima, a što će biti vidljivo u Akcijskom planu koji je sastavni dio ovog dokumenta te se izrađuje za trogodišnje razdoblje. Akcijskim planom detaljnije će se prikazati alokacija troškova, izvori financiranja i planirana sredstva po godinama za provedbu pojedinih mjera.

Sredstva potrebna za ostvarenje pojedinog posebnog cilja određena su na temelju definiranih mjera, odnosno projekata i drugih aktivnosti za ostvarenje pojedinog posebnog cilja. U sklopu Plana razvoja planirana su ukupna ulaganja u iznosu oko € 125 mil.

U sklopu prioritetnog područja „Grad za život po mjeri čovjeka“ predviđena su ulaganja od oko € 29 mil. Sredstva za ostvarenje posebnog cilja 1 „Kvalitetna zdravstvena zaštita, socijalna skrb te odgoj i obrazovanje na području Grada“ iznose € 10,5 mil. Za ostvarenje drugog cilja „Unaprijeđen javni sadržaj i usluge te sigurnost“ također je predviđeno € 10,5 mil. Dok je za cilj „Grad s pozitivnim demografskim trendovima“ planirano € 8,2 mil.

U sklopu drugog prioritetnog područja „Konkurentno lokalno gospodarstvo za moderno doba“ predviđena su ukupna ulaganja od preko € 19 mil. Za ostvarenje četvrtog posebnog cilja „Održivo lokalno gospodarstvo uz konkurentnu poljoprivredu i turizam“ predviđena su ulaganja od € 6 mil., dok je za peti posebni cilj „Razvijena poduzetnička infrastruktura i poticajno poduzetničko okruženje“ predviđeno € 13 mil.

U sklopu trećeg prioritetnog područja „Održiva infrastruktura u funkciji očuvanja okoliša“ predviđena ulaganja prelaze € 78 mil. Za ostvarenje šestog posebnog cilja „Kvalitetna prometna infrastruktura i povezani sadržaji“ predviđena ulaganja prelaze € 24 mil. Za provedbu sedmog posebnog cilja „Povećana učinkovitosti u upravljanju resursima i korištenje OIE-a“ planirano je oko € 36 mil, dok je za provedbu osmog posebnog cilja predviđeno preko € 2,5 mil.

6 Okvir za praćenje i vrednovanje

Ovim poglavljem prikazan je način praćenja provedbe Plana razvoja Grada Novalje 2023. – 2029. te način i dinamika izvještavanja o njegovoj provedbi i vrednovanju.

Plan razvoja Grada Novalje za razdoblje 2023.-2029. srednjoročni je akt strateškog planiranja od značaja za jedinicu lokalne samouprave i kao takav usklađen je s hijerarhijski višim aktima, na nacionalnoj i županijskoj razini, te nadređen kratkoročnom, provedbenom aktu - Provedbenom programu Grada Novalje za razdoblje 2021.-2025.

Koordinacijsko tijelo u sustavu strateškog planiranja je, osim za izradu akata strateškog planiranja, postavilo pravni okvir, smjernice i metodologiju za praćenje provedbe i vrednovanje akata planiranja. Praćenje i izvještavanje o provedbi akta strateškog planiranja od značaja za jedinicu lokalne samouprave dio je procesa strateškog planiranja. Dokumenti kojima je detaljnije uređen proces praćenja, izvješćivanja i vrednovanja su Priručnik o strateškom planiranju, Pravilnik o provedbi postupka vrednovanja (NN 66/2019) i Pravilnik o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 6/2019).

Praćenje

Praćenje provedbe akta strateškog planiranja proces je prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja kojima se sustavno prati uspješno provedbe ciljeva i mjera akta strateškog planiranja. Izvještavanje o provedbi akata strateškog planiranja je proces pružanja pravovremenih i relevantnih informacija ključnim nositeljima strateškog planiranja na nacionalnoj razini i razini lokalne i područne (regionalne) samouprave te široj javnosti o statusu provedbe akata strateškog planiranja.

Sukladno čl.45. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN123/2017), za provedbu ovog Plan razvoja te za praćenje i izvještavanje o njegovoj provedbi, odgovoran je nositelj izrade strateškog dokumenta, odnosno Grad Novalja.

Element strateškog okvira koji predstavlja osnovu praćenja uspješnosti provedbe Plana razvoja je poseban cilj, za koji se praćenje provedbe vrši putem podataka o uspješnosti provedbe u usporedbi s unaprijed zadanim ciljnim vrijednostima pokazatelja ishoda.

Godišnje izvješće o provedbi plana razvoja jedinice lokalne samouprave je izvješće o provedbi posebnih ciljeva i ostvarenju pokazatelja ishoda plana razvoja, koje je nositelj podnosi predstavničkom tijelu - Gradskom vijeću Grada Pazina na godišnjoj razini. Sukladno Pravilniku o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja (NN 6/2019) nositelj izrade plana razvoja jedinica lokalne samouprave podnosi predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave godišnje izvješće o provedbi plana razvoja do 31. ožujka tekuće godine.

Vrednovanje

Vrednovanje Plana razvoja Grada Novalje 2023. – 2029. je neovisna ocjena procesa provedbe akta strateškog planiranja i postignutih rezultata po isteku njegove provedbe, odnosno neovisna usporedba i ocjena očekivanih i ostvarenih rezultata, ishoda i učinaka provedbe akata strateškog planiranja. Konačni rezultati i učinci koji su ustanovljeni tijekom postupka vrednovanja čine temelj za reviziju javnih politika i daljnje procese strateškog planiranja.

Vrednovanje je neovisna ocjena procesa izrade akta strateškog planiranja (prethodno vrednovanje), provedbe (srednjoročno vrednovanje) i postignutih razvojnih učinaka i rezultata po isteku njegove provedbe (naknadno vrednovanje).

Postupak vrednovanja provode vanjski ili unutarnji stručnjaci koji su funkcionalno neovisni o tijelima nadležnima za izradu i provedbu akata strateškog planiranja, a pokreće ga gradonačelnik Grada Novalje donošenjem odluke o početku postupka vrednovanja, u skladu s planom vrednovanja. Odgovorno tijelo za osnivanje Odbora za vrednovanje je Grad Novalja.

Vrednovanje provode unutarnji i/ili vanjski stručnjaci koji su funkcionalno neovisni o tijelima nadležnima za izradu i provedbu akata strateškog planiranja. Dok rezultati, ishodi i učinci provedbe akata strateškoga planiranja utvrđeni postupkom vrednovanja predstavljaju temelj za reviziju javnih politika i daljnji proces strateškog planiranja. Podaci i analize o provedbi i rezultatima vrednovanja Plana razvoja bit će javno dostupni na mrežnim stranicama Grada Novalje.

Prilog 1: Tablični predložak za izradu Plana razvoja

Prilog 1. Predložak za izradu Plana razvoja Grada Novalje 2023. - 2029.														
NOSITELJ IZRADE AKTA:		Grad Novalja			NAZIV AKTA:		Plan razvoja Grada Novalje 2023. - 2029.			ROK VAŽENJA AKTA:		2023. - 2029.		
Popis posebnih ciljeva														
Redni broj posebnog cilja	Strateški cilj NRS-a 2030.	Pokazatelj učinka NRS-a 2030.	Naziv cilja sektorske/ višesektorske strategije	Naziv i ciljna vrijednost pokazatelja učinka sektorske/ višesektorske strategije	NAZIV POSEBNOG CILJA	Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost vrijednost pokazatelja ishoda (2022.)	Ciljna vrijednost pokazatelja ishoda (2029.)	Ukupan procijenjeni trošak provedbe posebnog cilja (EUR)	Planirani izvor financiranja u proračunu	Doprinos zelenoj tranziciji (DA/NE)	Doprinos digitalnoj transformaciji (DA/NE)	Doprinos cilju održivog razvoja -SDG	
1	SC 2. Obrazovani i zaposleni ljudi	Obuhvat djece od 4 godine do početka obveznog obrazovanja (predškolski odgoj)	NP	NP	Kvalitetna zdravstvena zaštita, socijalna skrb te odgoj i obrazovanje na području Grada	OL02.3.70 Broj domova za starije osobe	1	2	- 10,5 mil.	Potrebno otvoriti novi program	NE	DA	SDG ciljevima 1,3,4	
	SC 5. Zdrav, aktivan i kvalitetan život	Očekivani broj godina zdravog života				OL02.5.51 Rashodi za zdravstvo JLP(R)S, po stanovniku	24,25 EUR	27,25 EUR						
	SC 3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom	Indeks globalne konkurentnosti (GC) - inom				OL02.2.58 Rashodi za odgojno-obrazovni sustav JLP(R)S, po stanovniku	229,07 EUR	265 EUR						
2	SC 7. Sigurnost za stabilan razvoj	Pojava kriminala, nasilja ili vandalizma po postotku prijava	NP	NP	Unaprijeđen javni sadržaj i usluge te sigurnost	OL02.8.48 Rashodi za kulturu JLP(R)S, po stanovniku	99,62 EUR	130,00 EUR	- 10,5 mil.	Potrebno otvoriti novi program	NE	DA	SDG ciljevima 3, 11, 17	
	SC 3. Učinkovito i djelotvorno pravosuđe, javna uprava i upravljanje državnom imovinom	Indeks globalne konkurentnosti (GC) - inom				OL02.5.48 Rashodi za sport JLP(R)S, po stanovniku	21,72 EUR	30,00 EUR						
	SC 6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji	Stopa totalnog fertiliteta				OL02.10.34 Rashodi za civilnu zaštitu, po stanovniku	62,76 EUR	75,00 EUR						
3	SC 6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji	Stopa totalnog fertiliteta	NP	NP	Grad s pozitivnim demografskim trendovima	OL02.3.66 Vitalni indeks (broj živorođenih na 100 umrlih)	87,0 (2021.)	100	- 8,2 mil.	Potrebno otvoriti novi program	NE	NE	SDG ciljevima 3 i 11	
	SC 9. Samodostatnost u hrani i razvoj biološkog gospodarstva	Produktivnost rada u poljoprivredi				OL02.2.54 Stopa upisa u ustanove predškolskog odgoja i obrazovanja	60%	100%						
4	SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo	Indeks globalne konkurentnosti (GC)	NP	NP	Održivo lokalno gospodarstvo uz konkurentnu poljoprivredu i turizam	OL02.8.17 Noćenja u turističkim smještajnim objektima	1.373.318	1.800.000	- 6 mil.	Potrebno otvoriti novi program	DA	DA	SDG ciljevima 8, 9 i 12	
	SC 9. Samodostatnost u hrani i razvoj biološkog gospodarstva	Produktivnost rada u poljoprivredi				OL02.8.25 Prosječna potrošnja turista po danu, u eurima	89,1 € (2019.)	100 €						
	SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo	Vrijednost izvoza roba i usluga, u % BDP-a				OL02.12.77 Subjekti upisani u Upisnik poljoprivrednih proizvođača	251	300						
5	SC 1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo	Vrijednost izvoza roba i usluga, u % BDP-a	NP	NP	Razvijena poduzetnička infrastruktura i poticajno poduzetničko okruženje	OL02.1.30 Ostvareni prihodi po gospodarskom subjektu	€ 298.46	€ 350.00	- 13 mil.	Potrebno otvoriti novi program	NE	DA	SDG ciljevima 8, 9 i 12	
	SC 10. Održiva mobilnost	Indeks globalne konkurentnosti (GC), komponenta "Infrastruktura"				OL02.4.24 Broj aktivnih tvrtki na 1000 stanovnika	73,63	85						
6	SC 10. Održiva mobilnost	Indeks globalne konkurentnosti (GC), komponenta "Infrastruktura"	NP	NP	Kvalitetna prometna infrastruktura i povezani sadržaji	OL02.11.44 Broj javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon	0	3	- 24 mil.	Potrebno otvoriti novi program	DA	DA	SDG ciljevima 8, 9, 11 i 13	
	SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	Stopa recikliranja komunalnog otpada				OL02.11.41 Duljina novoizgrađenih cesta, u km	0 km	10 km						
	SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	Stopa recikliranja komunalnog otpada				OL02.7.06 Prodor širokopojasnog pristupa (%)	< 50 %	95%						
7	SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	Stopa recikliranja komunalnog otpada	NP	NP	Povećana učinkovitosti u upravljanju resursima i korištenje OIE-a	OL02.6.28 Kapacitet obrade postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda (BPKS)	300 mg/l	25 mg/l	- 36 mil.	Potrebno otvoriti novi program	DA	NE	SDG ciljevima 6, 7, 11, 13, 14 i 15	
	SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	Stopa recikliranja komunalnog otpada				OL02.6.18 Stupanj recikliranja komunalnog otpada	33%	55%						
8	SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	Emisija stakleničkih plinova (bazna godina - 1990)	NP	NP	Održivo upravljanje prostorom i prirodom	OL02.6.61 Površina održanih biološki vrijednih staništa	20.000 m2	35.000 m2	- 2,5 mil.	Potrebno otvoriti novi program	DA	NE	SDG ciljevima 6, 11, 13, 14 i 15	
	SC 8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost	Emisija stakleničkih plinova (bazna godina - 1990)				OL02.6.59 Rashodi za zaštitu okoliša kao udio u ukupnim rashodima	2%	2,5 %						

Prilog 2: Pregled članova radne skupine i podskupina te njihov doprinos izradi Plana razvoja Grada Novalje 2023. – 2029.

RADNA SKUPINA

Radna skupina formirana je odlukom Grada Novalje kao tijela koje je nositelj izrade Plana razvoja. Članovi radne skupine definirani su *Odlukom o osnivanju radne skupine*, a rad radne skupine reguliran je *Opisom djelovanja i planom rada radne skupine za izradu Plana razvoja*, koji, osim osnovnih odredaba, sadržava odredbe o radu radne skupine, načinu izvještavanja i svim ostalim relevantnim odrednicama o radu imenovane skupine.

Već spomenutom Odlukom imenovani su članovi Stručne radne skupine koji sudjeluju u procesu izrade Plana razvoja:

- Predsjednik radne skupine – gradonačelnik Ivan Dabo
- Projektni tim Grada Novalje: Tea Vidas, Ivana Kurilić, Marija Vidušin, Margareta Škunca Čepulo, Dinko Škunca, Ivan Peranić, Josip Škunca, Silvija Hodak Tauzer, Ante Dabo, Monika Škunca, Jelena Bobek, Marko Kurilić, Gordana Vuković i Nikola Zubović
- Ostali članovi radne skupine: predstavnici tijela javnih institucija iz područja obrazovanja, zdravstva, civilnog društva, odgoja i obrazovanja, kulture, infrastrukture i okoliša te predstavnici gospodarskih udruženja
- Vanjski suradnici (Deloitte Savjetodavne Usluge d.o.o.)

U djelovanju radne skupine sudjeluje 64 osobe koje su podijeljene u tri razvojne domene i tematska podpodručja:

Tablica 4: Broj predstavnika u radu radne skupine prema prioritetnim područjima i tematskim podpodručjima

Tematsko područje	Broj predstavnika
1. Društvo:	30
• Demografija	4
• Zdravstvena zaštita	4
• Odgoj i obrazovanje	5
• Socijalna skrb	4
• Civilno društvo	4
• Kultura i kulturna baština	5
• Gradska uprava	4
2. Gospodarstvo:	13
• Gospodarski razvoj i poduzetništvo	4
• Poljoprivreda	4
• Turizam	5
3. Okoliš i prostor	21
• Promet	4
• Vodoopskrba i odvodnja	4
• Gospodarenje otpadom	4
• Zaštita prirode i okoliša	4
• Energetika	3
• Komunikacijske mreže vrlo velikih kapaciteta	2
UKUPNO	64

Aktivnosti članova radne skupine pri izradi Plana razvoja Grada Novalje 2023. – 2029. uključivale su:

1. sudjelovanje na početnom sastanku radne skupine radi upoznavanja sa svim uključenim dionicima te usuglašavanja projektne metodologije i plana za izradu Plana razvoja
2. sudjelovanje na radionici radne skupine tijekom kojih je prezentirana Analiza trenutačnog stanja na temelju doprinosa članova radne skupine te diskusijom oko ključnih zaključaka provedene analize trenutačnog stanja
3. sudjelovanje u diskusiji prilikom usuglašavanja cjelovitog prijedloga Plana razvoja

RADNE PODSKUPINE

S ciljem bolje operacionalizacije rada koja pospješuje efektivnosti u izradi Plana razvoja, rad članova radne skupine organiziran je oko tri područja provedbe javnih politika, odnosno razvojnih domena prepoznatih u Nacionalnom planu razvoja otoka 2021. – 2027.: I) društvo, II) gospodarstvo, i III) Okoliš i prostor. Članovi radne skupine nominirali su svoje sudjelovanje u jednoj ili više podskupina tijekom početnog sastanka radne skupine na temelju svog područja djelovanja i interesa.

Aktivnosti članova radnih podskupina pri izradi Plana razvoja Grada Novalje 2023. -2029. uključivale su:

1. sudjelovanje na početnom sastanku pojedine podskupine tijekom kojeg je prezentirano inicijalno razumijevanje trenutačnog stanje u pojedinom prioritetnom području, a članovi su nakon sastanka ispunili upitnika oko ključnih informacija i dokumenta koje je potrebno uzeti u obzir prilikom izrade dokumenta te ključnim prilikama i izazovima za razvoj pojedinog područja
2. sudjelovanje u diskusiji i glasovanju prilikom izrade SWOT analize pojedinog prioritetnog područja, što uključuje identifikaciju i evaluaciju ključnih snaga, slabosti, prilika i prijetnji za digitalnu tranziciju pojedinog prioritetnog područja
3. usuglašavanje ključnih zaključaka analize trenutačnog stanja u formi razvojnih potreba i potencijala
4. aktivno sudjelovanje u diskusiji prilikom definiranja posebnih ciljeva prioritetnih područja te povezanih pokazatelja ishoda uz pripadajuće ciljne vrijednosti i mjera kojima će se pridonijeti ostvarenju predmetnog cilja

Slika u nastavku prikazuje popis članova po trima radnim podskupinama:

Društvo	Gospodarstvo	Okoliš i prostor
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sandra Karavanić ➤ Tea Vidas ➤ Ivana Kurilić ➤ Ranko Papić ➤ Zoran Vidas ➤ Dino Ivić ➤ Smiljana Čemeljčić Šuljić ➤ Hrvoje Tičić ➤ Aleksij Škunca ➤ Marija Vidušin ➤ Marija Pečirko ➤ Ivana Žunić Lončarić ➤ Margareta Škunca Čepulo 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dinko Škunca ➤ Ivan Peranić ➤ Tina Mejak Vidas ➤ Josip Škunca ➤ Dražen Peranić ➤ Antonija Samardžija ➤ Jelena Šćiran ➤ Ivana Kustić ➤ Silvija Hodak Tauzer ➤ Ante Dabo ➤ Monika Škunca 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dinko Škunca ➤ Anton Šestan ➤ Valentina Tomulić Trgovčević ➤ Ksenija Palčić ➤ Tomislav Vidas ➤ Jelena Bobek ➤ Jakov Žunić ➤ Danko Peranić ➤ Marina Šćiran Rizner ➤ Antonio Datković ➤ Jelena Rudela ➤ Domagoj Vrtodušić ➤ Ivica Lukanović
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Marko Kurilić ➤ Željko Prenda ➤ Josip Škunca ➤ Rajko Horvat ➤ Neven Korda ➤ Ante Dabo ➤ Ivan Vidušin ➤ Ivica Peranić ➤ Ivan Dabo ➤ Gordana Vuković ➤ Jakov Žunić ➤ Nikola Zubović ➤ Andrej Baričević ➤ Nenad Rakamarić 		

Slika 5: Popis članova radnih podskupin

Prilog 3: Akcijski plan za razdoblje 2023. - 2027. za provedbu Plana razvoja Grada Novalje 2023. - 2029.

Rb.	NAZIV POSEBNOG CILJA	Pokazatelj ishoda	Početna vrijednost pokazatelja ishoda	Ciljna vrijednost pokazatelja ishoda za ukupno razdoblje plana razvoja JLS	Ciljna vrijednost pokazatelja ishoda (prva godina važenja akcijskog plana)	Ciljna vrijednost pokazatelja ishoda (druga godina važenja akcijskog plana)	Ciljna vrijednost pokazatelja ishoda (treća godina važenja akcijskog plana)	Ciljna vrijednost pokazatelja ishoda (četvrta godina važenja akcijskog plana)	Ukupan procijenjeni trošak provedbe posebnog cilja	Planirani izvor financiranja u proračunu JLS
1	Kvalitetna zdravstvena zaštita, socijalna skrb te odgoj i obrazovanje na području Grada	OI.02.3.70 Broj domova za starije osobe	1	2	1	1	1	2	~ 10,5 mil.	Potrebno otvoriti novi program
		OI.02.5.51 Rashodi za zdravstvo JLP(R)S, po stanovniku	24.25 €	27.25 €	24.63 €	25.00 €	25.38 €	25.75 €		
		OI.02.2.58 Rashodi za odgojno-obrazovni sustav JLP(R)S, po stanovniku	229.07 €	265.00 €	233.56 €	238.05 €	242.54 €	247.04 €		
2	Unaprijeđen javni sadržaj i usluge te sigurnost	OI.02.8.48 Rashodi za kulturu JLP(R)S, po stanovniku	99.62 €	130.00 €	103.42 €	107.22 €	111.01 €	114.81 €	~ 10,5 mil.	Potrebno otvoriti novi program
		OI.02.5.48 Rashodi za sport JLP(R)S, po stanovniku	21.72 €	30.00 €	22.76 €	23.79 €	24.83 €	25.86 €		
		OI.02.10.34 Rashodi za civilnu zaštitu, po stanovniku	62.76 €	75.00 €	64.29 €	65.82 €	67.35 €	68.88 €		
3	Grad s pozitivnim demografskim trendovima	OI.02.3.66 Vitalni indeks (broj živorođenih na 100 umrlih)	87.0 (2021.)	100	88.63	90.25	91.88	93.50	~ 8,2 mil.	Potrebno otvoriti novi program
		OI.02.2.54 Stopa upisa u ustanove predškolskog odgoja i obrazovanja	60%	100%	65%	70%	75%	80%		
4	Održivo lokalno gospodarstvo uz konkurentnu poljoprivredu i turizam	OI.02.8.17 Noćenja u turističkim smještajnim objektima	1.373.318	1.800.000	1.426,653	1.479,989	1.533,324	1.586,659	~ 6 mil.	Potrebno otvoriti novi program
		OI.02.8.25 Prosječna potrošnja turista po danu, u eurima	89.1 € (2019.)	100.00 €	90.46 €	91.83 €	93.19 €	94.55 €		
		OI.02.12.77 Subjekti upisani u Upisnik poljoprivrednih proizvođača	251	300	257	263	269	276		
5	Razvijena poduzetnička infrastruktura i poticajno poduzetničko okruženje	OI.02.1.30 Ostvareni prihodi po gospodarskom subjektu	€ 298,459.00	€ 350,000.00	304,901.63 €	311,344.25 €	317,786.88 €	324,229.50 €	~ 13 mil.	Potrebno otvoriti novi program
		OI.02.4.24 Broj aktivnih tvrtki na 1000 stanovnika	73.63	85	75.05	76.47	77.89	79.32		
6	Kvalitetna prometna infrastruktura i povezani sadržaji	OI.02.11.44 Broj javno dostupnih punionica za vozila na električni pogon	0	3	0	0	1	2	~ 24 mil.	Potrebno otvoriti novi program
		OI.02.11.41 Duljina novoizgrađenih cesta, u km	0 km	10 km	1.25 km	2.5 km	3.75 km	5 km		
		OI.02.7.06 Prodor širokopojasnog pristupa (%)	< 50 %	95%	56%	61%	67%	73%		
7	Povećana učinkovitosti u upravljanju resursima i korištenje OIE-a	OI.02.6.28 Kapacitet obrade postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda (BPK5)	300 mg/l	25 mg/l	300 mg/l	300 mg/l	25 mg/l	25 mg/l	~ 36 mil.	Potrebno otvoriti novi program
		OI.02.6.18 Stupanj recikliranja komunalnog otpada	33%	55%	36%	39%	41%	44%		
8	Održivo upravljanje prostorom i prirodom	OI.02.6.61 Površina održanih biološki vrijednih staništa	25,000 m2	35,000 m2	21,875 m2	23,750 m2	25,625 m2	27,500 m2	~ 2,5 mil.	Potrebno otvoriti novi program
		OI.02.6.59 Rashodi za zaštitu okoliša kao udio u ukupnim rashodima	2%	2.50%	2.06%	2.13%	2.19%	2.25%		

Rb.	NAZIV POSEBNOG CILJA	Mjere za provedbu posebnog cilja	Svrha provedbe mjere	Rok provedbe mjere (kvartal, godina)	Pokazatelj rezultata mjere	Nadležnost za provedbu	Ukupan procijenjeni trošak provedbe mjere	Planirani izvor financiranja u proračunu JLS	Oznaka vrste mjere (R/I)	Oznaka doprinosa mjere ispunjenju obveza uređenih posebnim propisima (OT/ BPP/ PP)	Oznake doprinosa mjere provedbi zajedničkih prioriteta Europske unije (zelena tranzicija i digitalna transformacija)
1	Kvalitetna zdravstvena zaštita, socijalna skrb te odgoj i obrazovanje na području Grada	Osiguravanje dostupnosti cjelovitih zdravstvenih usluga	Ovom mjerom nastoji se osigurati dostupnost cjelovitih zdravstvenih usluga za stanovnike kroz osiguravanje dostupnosti medicinskog kadra za provedbu medicinskih usluga te ulaganjima u zdravstvenu infrastrukturu.	Q1 2023. - Q4 2029.	1. Broj novih medicinskih usluga	- Grad Novalja - Dom zdravlja Novalja	1,500,000.00 €	- Sredstva gradskog proračuna - Sredstva iz državnog proračuna - Fondovi Europske unije	R, I	OT	D
		Unaprjeđenje i osiguravanje dostupnosti socijalne skrbi s fokusom na proširenje izvaninstitucionalnih usluga	Ovom mjerom unaprjeđuje se briga o socijalno osjetljivim skupinama stanovništva, s naglaskom na stare i nemoćne, osobe s invaliditetom, dugoročno nezaposlene te djecu i mlade, dok će fokus aktivnosti biti na osiguravanju izvan institucionalnih usluga socijalne skrbi.	Q1 2023. - Q4 2029.	1. Broj novih mjesta za u domovima za starije i nemoćne 2. Postotak stanovništva uključenih u sustav socijalne skrbi	- Grad Novalja	3,500,000.00 €	- Sredstva gradskog proračuna - Sredstva iz državnog proračuna - Fondovi Europske unije	I	OT	NP
		Unaprjeđenje infrastrukture te kvalitete i dostupnosti odgoja i obrazovanja	U sklopu ove mjere nastoji se osigurati dostupnost predškolskog odgoja za svu djecu na području Grada, kao i ulaganje u infrastrukturu osnovnoškolskog obrazovanja, odnosno osnovnu školu A. G. Matoš Novalja. Istovremeno, radići će se na reorganizaciji sustava stipendiranja, uz poseban naglasak na deficitarna zanimanja	Q1 2023. - Q4 2029.	1. Stopa upisa djece u ustanovu predškolskog odgoja i obrazovanja	- Grad Novalja - Dječji vrtić: Carić OS A. G. Matoš Novalja	5,474,815.85 €	- Sredstva gradskog proračuna - Sredstva iz državnog proračuna - Fondovi Europske unije	R, I	OT	D
2	Unaprjeđen javni sadržaj i usluge te sigurnost	Jačanje kapaciteta javnih službi i civilnog društva	Potrebno je osigurati dostatne kapaciteta u službama koje brinu o sigurnosti, ali i poticati razvoj te involviranost civilnog društva u svakodnevni život stanovnika.	Q1 2023. - Q4 2029.	1. Postotak javnih službi opremljenih adekvatnom opremom za rad 2. Broj lokalnih civilnih udruga	- Grad Novalja	6,914,858.32 €	- Sredstva gradskog proračuna - Sredstva iz državnog proračuna - Fondovi Europske unije	R, I	OT	D
		Povećanje učinkovitosti rada gradske uprave	Važan element za život u Gradu predstavlja kvaliteta, učinkovitost i transparentnost rada gradske uprave. Stoga je potrebno nastaviti s digitalizacijom javnih usluga i promocijom njihovog korištenja od strane građana.	Q1 2023. - Q4 2029.	1. Postotak digitaliziranih gradskih usluga 2. Postotak stanovništva koje koristi digitalizirane gradske usluge	- Grad Novalja	500,000.00 €	- Sredstva gradskog proračuna - Sredstva iz državnog proračuna - Fondovi Europske unije	R, I	OT	D
		Razvoj kvalitetnih sportskih programa i infrastrukture	Sport i rekreacija predstavljaju važan element za očuvanje zdravlja i za kvalitetan život građana u lokalnoj sredini. Stoga, razvijati će se sportska infrastruktura, poticati bolja koordinacija sportskih klubova i udruga te razvoj novih sportskih programa.	Q1 2023. - Q4 2029.	1. Postotak djece i mladih uključenih u sport na lokalnoj razini 2. Broj sportskih klubova i programa na području Grada	- Grad Novalja - Zajednica sportova Novalja	2,000,000.00 €	- Sredstva gradskog proračuna - Sredstva iz državnog proračuna - Fondovi Europske unije	I	OT	NP
		Valorizacija materijalne i nematerijalne kulturne baštine	Na području Grada postoji niz kulturnih materijalnih i nematerijalnih znamenitosti, koje su temelj za daljnji kulturni, ali i gospodarski razvoj. Stoga će se raditi na ravitalizaciji arheološke baštine te razvoju kulturne infrastrukture.	Q1 2023. - Q4 2029.	1. Broj novih kulturnih manifestacija i muzeja 2. Uspostava stalnog postava Gradskog muzeja Novalja	- Grad Novalja - Gradski muzej Novalja	4,624,126.22 €	- Sredstva gradskog proračuna - Sredstva iz državnog proračuna - Fondovi Europske unije	R, I	OT	D
3	Grad s pozitivnim demografskim trendovima	Privlačenje novih i zadržavanje postojećih stanovnika za život u Gradu tijekom cijele godine	Ova mjera će doprinijeti pozitivni demografskim trendovima privlačenjem novih stanovnika za život i/ili rad na području Grada, kao i zadržavanjem postojećih stanovnika na području Grada.	Q1 2023. - Q4 2029.	1. Migracijski saldo	- Grad Novalja	1,061,782.47 €	- Sredstva gradskog proračuna - Sredstva iz državnog proračuna - Fondovi Europske unije	R, I	OT	NP
		Poticanje pozitivne natalitetne slike Grada	Uz privlačenje novih i zadržavanje postojećih stanovnika, za pozitivne demografske trendove potrebno je osigurati pozitivnu natalitetnu sliku, a što je temelj za pozitivne demografske trendove na području Grada.	Q1 2023. - Q4 2029.	1. Broj novorođene djece	- Grad Novalja	3,700,000.00 €	- Sredstva gradskog proračuna - Sredstva iz državnog proračuna - Fondovi Europske unije	I	OT	NP
4	Održivo lokalno gospodarstvo uz konkurentnu poljoprivredu i turizam	Razvoj održivog turizma uz proširenje turističke ponude	S ciljem razvoja održivog turizma, ovom mjerom predviđeno je ulaganje u kulturnu i društvenu infrastrukturu u funkciji turizma, kao što je interpretacijski centar i biciklističke staze. Uz razvoj infrastrukture, važan element ove mjere je i razvoj turističke ponude, odnosno sadržaja i proizvoda.	Q1 2023. - Q4 2029.	1. Broj novorazvijenih selektivnih oblika turizma 2. Broj dolazaka cikloturista 3. Izrada strateškog plana razvoja turizma	- Grad Novalja - TZ Novalja	4,000,000.00 €	- Sredstva gradskog proračuna - Sredstva iz državnog proračuna - Fondovi Europske unije	R, I	OT	D, Z
		Jačanje konkurentnosti lokalnog poljoprivrednog sektora	Ulaganjem u bolje tržišno pozicioniranje lokalnih poljoprivrednika stvoriti će se preduvjeti za konkurentni plasman proizvoda, a što će se omogućiti i boljom integracijom poljoprivrednih proizvoda u turistički lanac vrijednosti. Podrškom u osnivanju organizacija lokalnih poljoprivrednika, unaprjeđuje će se njihova suradnja za zajednički tržišni nastup.	Q1 2023. - Q4 2029.	1. Broj lokalnih poljoprivrednika 2. Prihodi lokalnih poljoprivrednika 3. Osnivanje zadruge ili drugog oblika suradnje za lokalne poljoprivrednike	- Grad Novalja	2,200,000.00 €	- Sredstva gradskog proračuna - Sredstva iz državnog proračuna - Fondovi Europske unije	I	OT	D, Z
5	Razvijena poduzetnička infrastruktura i poticajno poduzetničko okruženje	Razvoj nove i unaprjeđenje postojeće poduzetničke infrastrukture	Postoji potreba za dostojnim poduzetničkim zonama kako bi se omogućilo da lokalno poduzetništvo ostvari svoj potencijal, ali i privuklo nove investicije. Stoga, potrebno je izgraditi i urediti novu poduzetničku zonu, uz kontinuirano ulaganje u već izgrađenu infrastrukturu.	Q1 2023. - Q4 2029.	1. Izgradnja poduzetničke zone Zaglave - Prozor	- Grad Novalja	4,114,407.06 €	- Sredstva gradskog proračuna - Sredstva iz državnog proračuna - Fondovi Europske unije	I	OT	NP
		Osiguravanje poticajnog poduzetničkog okruženja jačanjem potpornih kapaciteta za poduzetnike	Cilj predmetne mjere je kroz programe financijskih potpora i ostale oblike institucionalne podrške osigurati sustavnu podršku mikro, malim i srednjim poduzetnicima, a s krajnjim ciljem povećanja konkurentnosti lokalnog poduzetništva i otvaranja radnih mjesta.	Q1 2023. - Q4 2029.	1. Broj poduzetnika koji su iskoristili gradske poticajne mjere 2. Broj poduzetnika koji su prisustvovali edukaciji za poduzetnike	- Grad Novalja	7,000,000.00 €	- Sredstva gradskog proračuna - Sredstva iz državnog proračuna - Fondovi Europske unije	R, I	OT	D
6	Kvalitetna prometna infrastruktura i povezani sadržaji	Izgradnja i uređenje cestovne infrastrukture i povezanog sadržaja	Mjera se unaprjeđuje povezanost na lokalnoj razini izgradnjom nove cestovne infrastrukture, kao što je nova gradska obilaznica, ali i unaprjeđenjem postojeće cestovne infrastrukture, kao što je rekonstrukcija primorske ulice. Istovremeno, obnoviti će se vozni park javnog gradskog prijevoza.	Q1 2023. - Q4 2029.	1. km rekonstruiranih i novoizgrađenih cesta 2. Obnova voznog parka javnog gradskog prijevoza	- Grad Novalja	20,864,025.48 €	- Sredstva gradskog proračuna - Sredstva iz državnog proračuna - Fondovi Europske unije	I	OT	Z
		Izgradnja i uređenje šetnica	Cilj ove mjere je unaprjeđiti sigurnost pješaka u prometu, ali i unaprjeđiti društveni sadržaj te ga staviti u funkciju turizma, posebice izgradnjom tracking staza i poučno – edukativnih šetnica.	Q1 2023. - Q4 2029.	1. km rekonstruiranih i novoizgrađenih šetnica 2. km novoizgrađenih tracking staza 3. Evidencija i digitalizacija pješačkih staza	- Grad Novalja	2,521,733.36 €	- Sredstva gradskog proračuna - Sredstva iz državnog proračuna - Fondovi Europske unije	I	OT	Z
		Izgradnja i uređenje biciklističke infrastrukture	Biciklističke staze na području Grada slabo su razvijene i u lošem su stanju. Stoga će se ovom mjerom ulagati u izgradnju, prilagodbu i modernizaciju biciklističke infrastrukture. Time će se unaprjeđiti povezanost, ali i infrastruktura za kvalitetniju turističku ponudu.	Q1 2023. - Q4 2029.	1. km rekonstruiranih i novoizgrađenih biciklističkih staza 2. Evidencija i digitalizacija biciklističkih staza	- Grad Novalja	2,000,000.00 €	- Sredstva gradskog proračuna - Sredstva iz državnog proračuna - Fondovi Europske unije	I	OT	Z
		Uređenje infrastrukture za pomorski i zračni promet	Ovom mjerom poticati će se izgradnja heliodroma koji će se koristiti u komercijalne i nekomercijalne svrhe, u hitnim medicinskim situacijama. Istovremeno, kapacitet pomorskih luka je nedostatan, posebica za razvoj nautičkog turizma, stoga je potrebno unaprjeđiti i razviti novu pomorsku infrastrukturu.	Q1 2023. - Q4 2029.	1. Izgradnja marine za nautički turizam 2. Izgradnja heliodroma za zračni promet	- Grad Novalja - Lučka uprava Novalja	11,281,438.72 €	- Sredstva gradskog proračuna - Sredstva iz državnog proračuna - Fondovi Europske unije	I	OT	Z
		Poticanje izgradnje i korištenja elektroničkih komunikacijskih mreža vrlo velikih	Dostupnost elektroničkih komunikacijskih mreža vrlo velikih brzina osnova je za cjelokupni društveni i gospodarski razvoj Novalje u suvremeno doba. Stoga je svrha ove mjere potaknuti izgradnju infrastrukture i korištenje širokopojasnog interneta.	Q1 2023. - Q4 2029.	1. Korištenje usluga širokopojasnog interneta među kućanstvom (%)	- Grad Novalja	7,000,000.00 €	- Sredstva gradskog proračuna - Sredstva iz državnog proračuna - Fondovi Europske unije	I	OT	D
7	Povećana učinkovitost u upravljanju resursima i korištenje OIE-a	Izgradnja i uređenje sustava vodoopskrbe i odvodnje	Ovom mjerom želi se omogućiti unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje te pročišćivanja otpadnih voda, a što će poboljšati standard zaštite okoliša lokalnog područja.	Q1 2023. - Q4 2029.	1. Priključenost stanovništva na sustav vodoopskrbe i odvodnje (%) 2. Izgradnja CUPOV-a	- Grad Novalja - Komunalije Novalja d.o.o.	27,871,789.77 €	- Sredstva gradskog proračuna - Sredstva iz državnog proračuna - Fondovi Europske unije	I	OT	Z
		Poticanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije	Fokus aktivnosti u sklopu ove mjere je poticanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije, a kako bi se smanjio negativan učinak na okoliš. U kontekstu energetske učinkovitosti kontinuirano će se poticati energetska učinkovitost u gospodarstvu, prometu, pružanju komunalnih usluga, ali i kućanstvu.	Q1 2023. - Q4 2029.	1. Udio OIE u proizvodnji ukupne energije	- Grad Novalja	5,773,442.17 €	- Sredstva gradskog proračuna - Sredstva iz državnog proračuna - Fondovi Europske unije	I	OT	Z
		Unaprjeđenje u održivosti gospodarstva otpadom prema načelu kružne ekonomije	Kako bi se unaprjeđio sustav gospodarenja otpadom prema načelu kružnog gospodarstva otpadom, u sklopu ove mjere predviđeno su aktivnosti kojima će se povećati stupanj recikliranosti otpada, odnosno njegove ponovne uporabe, ako i sanacije i prevencije nastajanja divljih odlagališta	Q1 2023. - Q4 2029.	1. Izgradnja kompostane i centra za ponovnu uporabu	- Grad Novalja - Arbonuža d.o.o.	1,791,757.91 €	- Sredstva gradskog proračuna - Sredstva iz državnog proračuna - Fondovi Europske unije	I	OT	Z
8	Održivo upravljanje prostorom i prirodom	Unaprjeđenje javnih površina i ostale javne infrastrukture	Svrha ove mjere je ulagati u obnovu i revitalizaciju javnih objekata, a kako bi se iste mogle staviti u funkciju društvenog i gospodarskog razvoja.	Q1 2023. - Q4 2029.	1. Novouređene javne površine od ukupne površine javnih površina (%)	- Grad Novalja - Arbonuža d.o.o.	2,000,000.00 €	- Sredstva gradskog proračuna - Sredstva iz državnog proračuna - Fondovi Europske unije	I	OT	Z
		Unaprjeđenje upravljanja prirodnim resursima	Svrha mjere je bolje upravljanje prirodnim resursima, a što podrazumijeva preventivne aktivnosti radi zaštite okoliša te održivo upravljanje prirodnim resursima.	Q1 2023. - Q4 2029.	1. Iznos ulaganja u zelenu infrastrukturu i zaštitu okoliša	- Grad Novalja	729,975.45 €	- Sredstva gradskog proračuna - Sredstva iz državnog proračuna - Fondovi Europske unije	R, I	OT	Z

Prilog 4: Analiza trenutačnog stanja

